

JAK

SLOVENIAN
BOOK
AGENCY

Sample translation

Franci Novak
Climate Changes
Short stories

Franci Novak

Climate Changes

Short stories

Sample translation

Original title: *Podnebne spremembe*

Uredila / Edited by

Tanja Petrič

Korektura / Proofreading

Jason Blake, Kristina Sluga

Založila in izdala Javna agencija za knjigo Republike Slovenije, Metelkova 2b, 1000 Ljubljana
Zanjo Aleš Novak, direktor

Issued and published by Slovenian Book Agency, Metelkova 2b, 1000 Ljubljana
Aleš Novak, Director

Fotografija na naslovnici / Cover photograph

Tamino Petelinšek

Grafično oblikovanje in prelom / Technical editing and layout

Marko Prah

Tisk / Print

Grafex, d. o. o.

Naklada / Print run

200 izvodov / 200 copies

Darilna publikacija / Gift edition

© Nosilci avtorskih pravic so avtorji / prevajalci sami, če ni navedeno drugače.

© The authors/translators are the copyright holders of the text, unless stated otherwise.

Ljubljana, 2017

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6(048.4)

NOVAK, Franci, 1969-

Climate changes : short stories : sample translation / Franci Novak. -

Ljubljana : Javna agencija za knjigo Republike Slovenije = Slovenian Book Agency, 2017

Prevod dela: Podnebne spremembe

ISBN 978-961-94184-1-3

289145856

Table of Contents

Franci Novak: About the author and his work 2

Goreči škorenj (short story in Slovenian) 7

Translations

Belarusian (Translated by Inesa Kuryan) 11

English (Translated by Olivia Hellewell) 17

German (Translated by Barbara Anderlič and Andrea Leskovec) 22

Hungarian (Translated by Gergely Bakonyi) 33

Lithuanian (Translated by Gabija Kiaušaitė) 38

Macedonian (Translated by Darko Spasov) 42

Russian (Translated by Nadežda Starikova) 47

Serbian (Translated by Dragana Bojanović Tijardović and Jelena Dedeić) 52

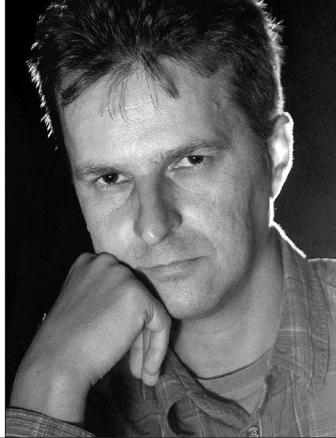
List of Translators 60

Co-financing Publications of Slovenian Authors in Foreign Languages 64

Franci Novak

Born in 1969, Franci Novak lives and works in Videm in Dobropolje. He is professionally engaged in graphic design, especially for books, newspapers, and, more recently, electronic publications. He has been publishing poetry, short stories and lyrical prose in anthologies and literary magazines for some time now; his first collection of poetry, *Otroštvo neba* (Childhood Sky), was published by Mladinska knjiga in 2011. His first collection received a nomination for the Veronika Prize, and

Photo: Tamino Petelinšek

a few years later his collection of short stories *Podnebne spremembe* (Climate Changes) followed in 2014, published by LUD Literatura. He has twice received first prize at the annual poetry tournament organized by the publisher Pivec – in 2010 for the poem “Januarski dnevi” (January Days), and in 2012, at the European poetry tournament, for the poem “Ljudje kot rastline” (People Are Like Plants). He is also a photographer.

Email: fran.novak@siol.net

Book Information

© Franci Novak, 2014

Title: *Podnebne spremembe*
Climate Changes

Genre: short stories

Year of publication: 2014

Binding: softcover

Dimensions: 14 x 21 cm

No. of pages: 160

ISBN: 978-961-6952-14-9

Publisher: LUD Literatura, Erjavčeva 4,
1000 Ljubljana, Slovenia
www.ludliteratura.si

Key words

short story, lyrical prose, topography
of the rural, archetypes

Foreign rights

Mr Franci Novak: fran.novak@siol.net

About the Book

Franci Novak's debut poetry collection *Otroštvo neba* (Childhood Sky), which was nominated for the 2011 Veronika Prize, directs the reader's eye to the landscape. In these poems the author is an insignificant, silent observer, a landscape painter. Nature transcends the human – this sensitivity also imbues the short story collection *Podnebne spremembe* (Climate Changes), for example, in this line from the story "Literature": "It seemed as if the white rectangles of the pedestrian crossing were fragile, elusive tiles floating on the dark surface." The stories unfold in an undefined present near houses with gardens, at picnics, in local literary circles, restaurants, at concerts, and on excursions. At first glance the events appears perfectly quotidian, and in this Slovenian prose fiction one notices

the topographical details of contemporary rural life. But bristling under the surface is something ancient, archetypal, all written in laconic, limpid sentences that are suddenly cut through with metaphors. In the story "Flowers" realistic, fleeting scenes of an unappetizing adolescent party obtain metaphysical depth; we are thrown into a mixture of Eros and Thanatos, into a battle that flashes blood and hatred, and in between there are clear signals of youthful sexuality. For a moment we catch glimpses of the characters' doubles: "The DJ was bent low over the mixing table, and when he was illuminated from below by some sort of light it looked like he was an old man scooping water from a fountain with open hands." Sometimes the premonition of the transcendent, of the unknown, is so

strong that it seems we will slip into the fantastic – when the father realizes that through his movements he is replicating his son's nightmare, he freezes, until the child returns him to solid ground: "It was just a dream." But this does not mean that secrets do not exist. Novak shows that fact in each story. It is very quiet, and it is fol-

lowed in a precise, wondering gaze that penetrates into the routine.

Jelka Ciglenečki, from the book's cover

The story "Burning Boots" from the short story collection *Climate Changes* is published in this booklet as a sample translation.

Media Reactions

At first glance these fourteen short stories are extremely fragmentary, but the author's view is focused on what goes unsaid in everyday life; the deeper we immerse ourselves in the book, the more it is revealed that the details of these stories form a totality. The heroes live in a closed world and look outward not on account of objective triggers but only on account of the human instrumentaria that they carry within themselves. [...] Novak's characters are not marked as much by their longing as by their gazing

into the distance. It seems that only in this way can they unbolt themselves from the here and now and even from their corporeality. It very often occurs that especially the young mark each other's bodies; also, they are, as children, attentive to reflections and details, but their freedom is already stained by something. All of this is only intimated, since the author never moralizes. He describes the situation, the givens, of these characters, thereby establishing loose links among them by means of atmosphere, music and colours.

Gabriela Babnik, *Radio Slovenija*,
"From the Book Market"

The concern that the author might descend into exaggerated garrulousness is moot because the telling of tales and the stringing-together of images is mediated in

an aesthetically lyrical manner that nevertheless remains anchored in the sphere of prose fiction.

Aljaž Krivec, www.ludliteratura.si

Franci Novak is a veritable alchemist when it comes to textual distention, since he uses everyday language to create sophisti-

cated and well-crafted sentences that border on poetic expression, and here we can sense a full-blooded word fetishist.

Sandra Krkoč, *Literatura*

Despite the fact that this is an extremely dense text full of images, sensory descriptions and comparisons, Novak manages to achieve the seemingly impossible: he

keeps this intensity of image on the side of the plentiful without allowing it to move over to the side of the fulsome, the fulsome, the hifalutin and the pretentious.

Nina Sivec, www.ludliteratura.s

I can say in good conscience that this is the most original, most surprising writing

that has been published this year [2014].

Lucija Stepančič, *Sodobnost*

Goreči škorenj

Najprej se spomnim prvega ognja in tistega pijanega tipa, ki je nosil nad glavo velik panj, ki ga je privlekel iz gozda, opotekal se je in se režal, potem je vrgel kos lesa v plamene. Močno se je zaiskrilo, zdelo se je, da se je nad ognjem razdivjal vihar, bilo je lepo in čarobno. Takrat sem se opogumila in šla do njega, sedel je na drugi strani ognja, na klopi, s prijatelji, rekla sem mu, ali gre plesat z mano, njegovi prijatelji so se muzali in stresali šale, kot je to pri fantih v navadi. Cel večer sem ga opazovala, vedela sem, da je on, da je tisti pravi, da si ga moram samo vzeti. Čakal me je. Nerodno mi je bilo, znotraj v sebi sem drhtela, čeprav tega na zunaj nisem pokazala, a vedela sem, da to moram storiti. Odpeljala sem ga stran od ognja, stran od prijateljev, potem sva plesala; najprej je šlo težko, nato se mi je popolnoma prepustil, celo vodil me je po tistih drobnih kamnih, ki so škripali pod najinimi nogami. Šla sva nazaj k ognju, tam smo govorili in stresali šale in gledali v plamene, neka punca je poplesavala tik pred nami, zibala se je naprej in nazaj v ritmu, kot bi se z nekom ljubila.

Tanke rdeče žile so utripnile v temni zrak, dež isker se je dvignil, ko je neddo spet vrgel nekaj v ogenj. Oba sva pila sladek liker iz steklenice in iz najinih ust je močno in ostro dišalo, ni naju motilo, ko sva se poljubljala; mižala sva in tudi tista punca, ki se je zibala s steklenico v roki, je mižala in se smejala in upogibala kolena.

Nekaj nas je ostalo vse do jutra, spomnim se velikih toplih kamnov okoli tečečega ognja in drobnih martinčkov, ki so švigali pod njimi.

Potem se spomnim še tistih stvari prej, še bolj nazaj, noro je to, s kakšno lahko-to se vračam v preteklost, kako bliskovito švigam sem in tja kot martinčki pod toplimi kamni: spominjam se, kako sem si pred meseci zaželeta fanta. Saj sem imela tipe, tako kot vse punce moje starosti, a nobenega več nisem hotela iskatи, hotela sem, da se mi fant – uresniči. Vzela sem torej list papirja in nanj napisala: velik, temnolas, vitek, prijazen in tako naprej, popisala sem cel list z lepo pisavo, tako kot najbolje znam, in še več, zamislila sem si ga v vseh podrobnostih. Živo sem si predstavljal, kako se giblje, kako se smeji in kako govorji, domislila sem prav

vse o njem, potem sem to podobo z vsemi detajli zapisala na list, čeprav nisem mogla zapisati vsega. Ampak podoba je bila narejena, papir in pero ne moreta vedeti, ampak *ono* bo znalo videti to podobo, jo sestaviti iz delcev, ki sem jih zapisala, sem si takrat mislila. Papir sem nalepila na steno, tja nad mizo, in spodaj pod njim naredila majhen oltarček. Nisem bila verna, ne tako, kot so hoteli drugi, ampak po svoje; nekje sem dobila kipec Marije z Jezuščkom, katerikoli bog bi bil v redu, lahko bi bil tudi kipec Bude ali kakšnega drugega boga, šlo je samo za to, da moja podoba najde pot, prehod. Kipec sem postavila v kot mize in ga okrasila s cvetjem, potem sem okoli razpostavila celo naročje čajnih svečk in jih prižgala, da je moja soba trepetala in poplesovala v plamenčkih. Nato sem sklenila roke in molila, da bi se mi želja uresničila.

Če si močno želiš, se ti želja uresniči, ker se tvoja želja vpne v strune energij, tako piše v knjigah, tako sem brala, želja je kot trzalica, ki podrsata po strunah kitare in jih prisili, da dajo ven določen zvok: zvok, ki je tvoja uresničena želja. In to, kar piše v teh knjigah, je res, prav tako se je zgodilo, spet sem tam ob prvem ognju, sedim s svojim fantom, pijani tip nosi nad glavo velik panj, poplesujoča punca se ziba v kolenih, močno se zaiskri, kot da nad ognjem divja vihar, lepo je in čarobno. Sediva in pleševa, sediva in pleševa, njegova usta dišijo po močni, sladki pijači, tudi moja usta dišijo, gledam ga in drhtim, tu je on, moja uresničena želja, pijeva in se poljubljava in se pogovarjava dolgo v noč, prav do jutra.

In potem se spomniam še nekega drugega dne, tistega, ko sva šla skupaj na sprehod: bilo je kakšen mesec po najinem prvem ognju, nenavaden dan je bil, veter je pihal, štokrlje so lebdele visoko zgoraj v zraku in bela poljska pot, po kateri sva hodila, je bila potopljena v visoko valupočo travo kot dolg bel jezik, po katerem so drobencljale majhne ptice. Imela sva razmršene lase, čutila sem veter ob svojem telesu, kot bi bil tretje telo, držala sva se za roke in hodila. V zraku se je vrtinčil gost dim, slišala sva prasketanje vej in listja, opazila sva, kako se kadi iz grma ob poti, in mislila, da je grm zagorel sam od sebe, kot v tisti biblijski zgodbi; potem sva opazila ljudi, ki so stali zadaj in zažigali razraslo grmičevje. Smejala sva se lastni neumnosti. Božala sem dolge, vitke trave. Šla sva mimo skladovnico lesa, polagala sem dlani na deske, na njihove od popoldanskega sonca tople kože.

»Še midva zakuriva kakšen ogenj,« sem rekla. Vzela sem vžigalnik in poskušala z njim zažgati eno od desk. Napravil je smešno resen obraz in zaskrbljeno gledal na okoli. Hotela sem, da se igrava, a on je bil preresen za igro, zdelo se je, da ne razume. Prsti so me pekli, ko sem dolgo držala prižgan vžigalnik.

»Bencin bi rabila, da bi tole zažgala,« sem mu povedala s čisto resnim izrazom na obrazu. »Greva iskat eno kantico?« Začudeno, skoraj prestrašeno me je pogledal.

»Samo hecam se,« sem se zasmehala, potem sva zadaj za skladovnicami prižgala džolija, večerilo se je, oblaki so se kopici na nebu, ki je bilo čisto rdeče,

veter je pihal in visoke trave so šumele. Za hip se mi je zazdelo, da njega sploh ni zraven mene, tako da sem ga morala prijeti za roko, da sem ga začutila.

Potem sva nekaj mesecev živila skupaj, oba sva obiskovala predavanja in dela, nikamor nisva hodila, le na sprehode v bližnjo okolico ali v kino v bližnje mesto. Imel je lastno stanovanje, kuhalo sva in se ljubila in se pogovarjala. Lepo je bilo.

Nekega dne pa so spet prišli ognji, zgodilo se je, kar se je morallo zgoditi.

Čajne svečke so gorele na mizah v lokaluh, v poltemih, didžej je vrtel noro dober house, pili smo sladke, opojne pijače in plesali, jaz in moji prijatelji, on in njegovi prijatelji. Preden sva se odpravila na zabavo, je rekel, da noče iti, da bi bil raje samo z mano, da je naveličan tako imenovanih prijateljev in brezplodnih zabav in da ga je vse skupaj že minilo. Ampak jaz sem rekla, da morava hoditi ven, ker se ljudje moramo družiti in vzpostavljati stike in graditi omrežja, kot mravlje, ki se s tistimi migetajočimi, drhtečimi tipalkami ves čas zaletavajo druga v drugo. Tako sva le šla, fino je bilo, vsi smo plesali. Ko je prišla ura, na katero smo vsi čakali, smo stekli ven s kozarci v rokah in gledali ognjemet. Senčnate postave so tekale po parkirišču pred lokalom in postavljalce tulce rakete na tla, dokler niso iz njih brizgnili slepeči plameni; rakete so se dvignile v nebo, iskre so švistele skozi hladen zimski zrak in eksplozije so tresle šipe; čudoviti svetlobni vzorci so se risali po tleh in prosojen dim je odnašalo čez parkirišče; bilo je kot na začetku kakšne nore, nove vojne. Svetlobe in sence, žvižgi raketa in vonj po smodniku so naselili naša telesa, ko so se na nebu razsveteli ognji.

Neki tipček s preveliko kapo in raztrganimi rokavicami je otožno stal na parkirišču s pokvarjeno strašilno pištolo v roki, medtem ko so po pločevini avtomobilov polzeli odbleski ognjev kot tekoca magma; žal mi ga je bilo, ampak vedela sem, da vsi ne morejo biti uresničena želja in da tako mora biti. Ko sem šla mimo, sem pogledala v njegove oči, vsi drugi so gledali stran.

Potem smo se vrnili in vsi skupaj sedli za mizo, jedli smo in pili in govorili, bilo je veselo in hrupno. Včasih sem pogledala k njemu, k svojemu fantu, videla sem, da komaj čaka, da greva, ampak še nisem hotela iti. Natakarica je prišla k nam in z vžigalnikom prižigala nekakšne močne pijače, pili smo hladen moder ogenj, pili smo *ogenj*, pijača se je toplo raztezala v mojem telesu, vstala sem in šla plesat. Obute sem imela noro dobre, čisto tesne svetlorjave škornje, potem sem šla k točilnemu pultu in spila še modrega ognja; ko sem se vrnila nazaj k družbi in sedla na stol, sem hotela plesati z njim, ampak ni hotel, njegovo telo je bilo kot otrplo, samo sedel je in gledal, kot bi bil napol mrtev.

Tisti tipček s preveliko kapo in raztrganimi rokavicami je prišel noter, prišel je kar s strašilno pištolo v roki; prišlo je do prerivanja, vsi so ga gledali postrani, kajti on ni bil nikogaršnja uresničena želja. Tipček je padel na tla, rokavica se mu je snela z roke in kapa je oddrsela po tleh. Ko se je dvignil na noge, sem mu

nataknila rokavico na roko in mu poveznila kapo na glavo, kot da sestavljam novega možica, medtem ko so se drugi smejni; potem sem ga pobožala po jeznih, žalostnih očeh, v katerih so se svetlikali majceni ognji.

Sedla sem nazaj k svojemu fantu, ljudje so se še smejni tipčku, ki je odhajal iz lokala s strašilko v roki. Potlej se je zgodilo, slabo se spomnim, bilo je kot v sanjah: tančica dima me je nežno objela, ovila se je okoli mojih nog kot igriva mucka in plezala in me žegečala znotraj po koži, po goleni. Začutila sem toploto v škornju, ob peti, zapeklo me je, zdelo se mi je, da gorim od vsega ognja, ki sem ga spila; nekaj je tlelo v meni, ogenj je žarel, skočila sem na mizo in plesala z gorečim škornjem, kot v kakšnem filmu, a spomnim se le drobcev, le zaustavljene slike prihajajo v moj spomin: nekdo je prinesel vodo in me polil po nogah, nekdo drug me je sezul, veliko smo se smejni, spomnim se prstov, ki me božajo po goli nogi, in vonja po zažganem, težkega in opojnega kot vonj vlakov, ki so včasih vozili mimo moje vasi. Kričala sem: »Najdite mi tistega, ki mi je vrgel čik v škorenj, najdite ga, ubijte ga,« a moj glas je bil kot glas nekoga drugega, oddaljen in zunaj mojega telesa. Kozarec je treščil ob tla, mokra zvezda je počasi rasla iz njega, modri plameni so švigali iz steklenine.

Sezula sem si še drugi škorenj in nekaj časa hodila bosa. Šla sem nazaj k njemu; moji uresničeni želji. Ves čas je sedel za mizo in se sploh ni ganil, samo opazoval je, sedla sem na njegova kolena in ga vprašala, ali je kaj narobe, pobožal me je in rekel, da ni nič narobe. Vprašal me je, ali me kaj peče in ali je vse v redu z mano, ne da bi me pogledal v oči. Potem sem ga vprašala, ali ga je sram, in on je rekel, da ga ni sram, ampak jaz sem vedela in se razjezila, sedla sem na kolena njegovemu prijatelju in mu rekla, da bom, če se me sramuje, šla z drugim, ki se me ne sramuje. Spila sem še cel kup različnih pijač in sedala na kolena njegovih prijateljev in bosa plesala po mizah.

Prišel je do mene, me potegnil k sebi in rekel, da nisem zmožna ljubezni. Gledala sem v njegova govoreča usta, njegov obraz se je topil v ognju, oglenel je kot list papirja, vržen v plamene; nisem mu povedala, kako velika, kako ogromna ljubezen je v meni, kako v trenutku popolne jasnosti, popolne osredotočenosti oprezzo pogledam naokoli, kako si dogorelo cigareto počasi, nežno in ljubeče spuščam v škorenj, kako začutim droben pik, droben vžig, toploto tam spodaj, kako potem plešem, sama prižigam in ugašam svoje ognje, kako sem sama svoj ogenj.

Ko sem stopila ven, je bilo zunaj vse noro odprto, zima je bila velika in svobodna in zgoraj je drhtelo na tisoče ognjev, in neka petarda, izstreljena iz strašilke, se je na nebu razcvetela v en sam bel plamen.

ПАЛАЮЧЫ БОТ

Translated by Inesa Kuryan
Contact of the translator: plucha@mail.ru

Перад усім узгадваеца маё першае пальмянае пачуццё і той п'яны тып, што трymаў над галавой драўляны вуль, які ён знайшоў недзе ў лесе і цяпер цягаў яго, куляўся з ім, іржаў, пасля ж кідануў у вогнішча. Вуль пачаў сыпаць іскрамі, падалося, што над лесам узнялася віхура, было прыгожа, як у байцы. Мне гэта дадало адвагі, і я накіравалася да Яго. Гукнула спачатку, ці ён патанчыць са мной? Ён сядзеў на зэдліку насупраць мяне і вогнішча, гаманіў з сябрамі, яны ўпотайкі з усіх насміхаліся, часам выказваліся жартаўліва – хлопцы як хлопцы, яны ж заўсёды так робяць. А я заглядалася на свайго абрэнца ўвесь вечар, зразумеўши, што гэта менавіта ён, той хто мне патрэбны, і мне застаецца толькі выцягнуць яго за руку. І ён чакаў мяне. Мне было няёмка, унутры ўсё дрыжэла, чаго я, вядома, не выяўляла, бо ведала, што павінна падыйсці і зрабіць, што задумала. І вось я выводжу яго з кола сяброў, ад вогнішча, і мы пачынаем танчыць. Нешта з танцам у нас не ладзілася, ён цалкам даў мне волю ў рухах, толькі крочыў разам са мной туды-сюды па дробных каменчыках, яны ж, памятаю, рыпелі пад нагамі. Мы вараціліся да вогнішча. Зноў пачалася пагамонка з сябрамі, жартаўлівия выказванні, доўгае зазіранне на пальмянія языкі. Адна дзяўчына наўпрост перад намі пачала танчыць, выгіналася пад рытмы музыкі, быццам кахалася з кімсьці.

Тонкія чырвоныя зарніцы прабівалі чорнае паветра, зноў іскры шуганулі ўверх, бо зноў нехта падкінуў нечага ў полымя. Мы з майм абрэнцам па чарзе смакталі салодкі лікёр з бутэлькі і дыхалі адзін на аднаго моцным п'яным водарам, нам гэта не замінала, калі мы пачалі цалавацца. Мы мружылі очы, як дарэчы і тая дзяўчына, што гайдалася ў танцы, трymаючы бутэльку: яна таксама апускала павекі і падгінала калені, калі піла з яе.

Пара асобаў дасядзела ля вогнішча да ранку. Мне ўзгадваюцца вялікія цёплыя валуны ля полымя і маленъкія вёрткія яшчаркі пад імі.

А яшчэ я з лёгкасцю магу ўзгадаць, што было раней, у больш далёкім мінульым, трохі дзівакавата так адкручваць успаміны назад, у мяне гэта атрымліваецца хутка, амаль па-вар'яцку, шастаю туды-сюды, нібы тая яшчарка пад цёплымі валунамі. Дык вось узгадалася мне, як напярэдадні я пажадала сабе хлопца. Вядома, выпадковыя тыпы здараліся ў майм жыцці, як у кожнай дзячыны майго ўзросту, але ж ніводнага з іх я не шукала, а тут паўстала жаданне знайсці і пазнаць свайго сярод іншых. Я ўзяла на тое лісток паперы і на ім напісала: высокі, мае цёмныя валасы, хударлявы, прыязны, ну, і падобныя рэчы, выпісала ўсё роўнымі радочкамі і прыгожымі почыркам, да дробязяў яго сабе ўявіла, як выглядае, як рухаецца, як пасміхаецца, як гаворыць, перадумала, здаецца, усё-усё, апісала гэта словамі, але ж абсалютна ўсяго уяўіць немагчыма. Ягоны вобраз узняк перада мной канчаткова, шкада толькі, што мая папера і асадка не чароўныя, спадзяюся, божанька ўсё бачыць, ён складзе гэтага чалавека па кавалачках у адпаведнасці з маймі запісамі – так мне тады меркавалася. Сваю паперку я прыляпіла да сцяны над столом, а пад ёй нават зладзіла маленъкі алтарчык. Я не пабожная, не настолькі, як, можа, адчуваюць гэта іншыя, але ж я веру па-свойму, знайшла нават у сябе фігурку Маці Божай з Езусікам і паставіла побач, з той думкай, каб мой надуманы вобраз знайшоў сабе правільнную дарогу, але хто яму той шлях пакажа, Марыя, а мо і Буда, а мо які іншы бог, мне не было так істотна. Фігурку Панны Марыі я паставіла ў куток і ўпрыгожыла кветкамі, наўкола паставіла гірляндамі круглыя маленъкія знічкі, што звычайна прыдаюцца пад гарбату ці віно, запаліла іх, і мой пакойчык пачаў мігцець агенчыкамі. Я склала далоні і начала прасіць у мальбe, каб мая мара ажыццяўлася.

Калі вельмі чагосці жадаць, то жаданне ажыццяўляецца, яно трапляе ў плынъ энэргіі, як пра гэта пішуць у кнігах, я чытала, што жаданне нагадвае медыятар, якім водзяць па струнах гітары і ўзмацняюць іх гучанне, даюць неабходную сілу гуку, а гук – гэта і ёсьць твая мара. І тое, што пішуць у кнігах, фактычна збылося. Мае думкі зноў перанеслі мяне да першага палымянага пачуцця: я сяджу ля свайго абраңца, п'яны дзівак носіць над галавой драўляны вуль, насупраць дзячыны танчыць і прыгінае калені. Моцна, як у байцы, іскрыць вогнішча, віхар уздымаецца над лесам – чары нейкія. Мы з ім то сядзім, то прытанчваем, то прытанчваем, то сядзім, ягонныя вусны пахнуць моцным салодкім лікёрам, як і мае, дарэчы, я спазіраю на яго, і мяне прабіраюць дрыжкы, бо гэта ж Ён, мая мара, маё жаданне, што ажыццяўлася, мы п'ем, цалуемся і размаўляем усю ноч да раніцы.

Потым прыгадаўся іншы дзень, калі мы разам пайшлі на шпацыр; прамінуў ужо, можа, месяц ад таго першага вогнішча. Дзень быў незвычайны, павяваў ветрык, буслы луналі высока ў небе, і белая сцяжынка, па якой мы ішлі праз поле, нагадвала доўті язык, высунуты ў высокую траву, якая калысалася пад ветрам, а з яе выляталі і шваргаталі маленъкія пташины. Нашыя валасы таксама калысаліся, вечер абдымалі маё цела, нават стваралася ўражанне, што між намі двайі існуе яшчэ трэцяе лёгкае цела, а мы гэтак ідзэм і ўсе трываемся за руки. У паветры адчуваўся пах паленага, згушчайся дым, чулася нават траскатня галін і лісця. Мы заўважылі, як гарыць наперадзе кустоўе, і я падумала, што яно запалілася сама, быццам у біблейскай прытчы, далей, аднак, нам сустрэліся людзі, што наўмысна падпальвалі непатрэбныя зарасці. Мы нават пасмяяліся з уласных прыдумак. Я лашчыла рукой мяккую і гнуткую траву. Мы праходзілі каля складу драўніны, я прыкладала далоні да нагрэтай сонцем кары і адчуваўала цеплыню дрэвавай скury.

“Ой, каб нам зноўку нейкі агонь не ўспалахнуць”, – сказала я. Я узяла запальнічку і паспрабавала ёю падпаліць адну дошку. Мой абранец зрабіўся вельмі сур’ёзным і непакойліва азіраўся наўкола. Мне падавалася, што ён зразумеў мой жарт, але ён паставіўся да ўсяго вельмі наўпроста. Запальнічка, якую я доўга крэмзала, ажно прыпякла мне пальцы.

“Бензін бы прыдаўся, каб падпаліць увесь стос”, – працягнула я з сур’ёзным выразам твару. “Пойдзем пашукаем якую каністру?” Ён глядзеў на мянэ здзіўлена, нават, я б сказала, непакойліва.

“Я жартую!” – рассмяялася я ў адказ. Мы пайшлі за склад і запалілі. Згушчайся вечар, аблокі збіраліся ў хмары на пурпуровым небе, узняўся вечер і зашумела высокая трава. Мне на хвілінку падалося, што яго наогул няма побач, таму я схапіла яго за руку, каб упэўніцца ў ягонай прысутнасці.

Потым мы некалькі месяцаў жылі разам, хадзілі на лекцыі і на працу, асабліва нікуды не выбіраліся, хіба толькі на шпацыры па ваколіцы або ў кіно ў горад. У яго была ўласная кватэра, мы разам гатавалі і балакалі. Файна было.

І зноў быў дзень, калі нешта запалілася і прыдарылася тое, што павінна было прыдарыцца.

Маленъкія свечкі гарэлі на століках у кавярні, у паўмроку, дзіджэй з няўлоўнай хуткасцю круціў добрую падборку, мы зноў пілі салодкія хмяльныя напоі і танчылі. Я прывяла сваіх сяброў. Ён прыйшоў са сваім. Перад гэтым ён не надта хацеў выбірацца ў клюб, казаў, што ахвотней пабыў бы са мной разам, што так званыя сябры яму надакучылі, як

і бессэнсоўныя тусоўкі, і ўсяго гэтага ён мае задосці. Мне ж хацелася пекранаць яго, што трэба выходзіць з дому, бо людзі павінны між сабой кантактавацца, лучыцца, ствараць свае колы і межы, бо мы падобныя да мурашоў, якія сваімі вусікамі-антэнкамі датыкаюць адзін аднога і ствараюць пэўную супольнасць. І мы пайшлі, і было файнага, мы танчылі разам з сябрамі. А потым надышла гадзіна, якой усе жадалі – мы с кілішкамі пайшлі на падворак і чакалі фаерверку. Па паркінгу перад кавярняй сноўдалі як цені нейкія хлопцы і расстаўлялі петарды па асфальце. Нарэшце ўверху пырснулі асяляпляючыя іскры. Ракеты агней узвіліся ў неба, вогненныя лініі са свістам праціналі халоднае зімовае паветра, і ад выбуху ў трэсліся вокны. На асфальце адбіваліся прыгожыя светлавыя ўзоры і сцяліўся лёгкі дымок, які адносіла ветрам за паркінг. Здавалася, пачынаецца нейкая нечаканая, нікому непатрэбная вайна. Агні і цені, посвіст ракет і парахавы смурод узвішлі ў нас, а на небе застаўся прыгожы салют.

Нейкі мінак у вялікай шапцы і драных рукавіцах ціхенька прыстаў ля паркінгу, трymаючы ў руках паламаны сігнальны пісталет. Па бліскучых капотах машын, нагадваючы магму, брулілі бляскі агней. Мне было шкада гэтага незнаёмага чалавека, але ж усе не могуць быць ажыццяўлёнай марай, і яму, мабыць, выпаў іншы лёс. Усе абыякава абыходзілі яго, калі вярталіся, і толькі я зазірнула яму ў очы.

У кавярні мы зноў прыседі да столікаў, зноў елі і пілі, балакалі, было весёла і гаманліва. Час ад часу я зіркала на свайго хлопца і заўважала, што ён толькі і чакае майго знаку, каб нарэшце сысці, мне, аднак, пакуль хацелася застацца. Падышла кельнерка, шчоўкнула запальнічкай і падпалила нам кілішкі з нейкім новымі напоямі. Мы пілі іх праз непякучыя блакітныя бліскі, быццам напойваліся агнём, ён разам з алкаголем грэў маё нутро, і мне захацелася танчыць. На нагах у мяне быў шыкоўны абутак, карычневыя боты з добраі скury цесна аблягалі лытку, я прыйшлася, красуючыся, да барной стойкі і яшчэ выпіла румку халоднага блакітнага полымя. Вярнуўшыся да кампаніі, я села на стол наспраць Яго і запрасіла патанчыць. Ён не жадаў, сядзеў незадаволены і нібы акамянелы, здавалася, толькі очы былі жывыя.

Неўзабаве ў кавярню ўвайшоў той мінак у вялікай шапцы і ў драных рукавіцах. Ён наставіў на ўсіх у якасці пужалкі паламаны пісталет і пачаў прадзірацца праз натоўп. Ніхто не пакідаў на ім погляду, вядома, бо ён жа нікому не быў ажыццяўлёнай марай. Мінак зачапіўся і ўпаў; адна рукавіца адляцела ўбок, а шапка праслізнула па падлозе. Калі ён устаў, я дапамагла яму нацягнуць рукавіцу і ўздзець шапку, быццам з дэталяў канструктару збрала новага чалавека, іншыя ж чамусыці смяяліся з мяне.

Усё роўна я палашчыла яго па твары, правяла рукой уздоўж злаблівых і сумных вачэй, у якіх паблісквалі маленъкія іскрынкі.

Вярнуўшыся да свайго хлопца, я прысела побач. Прысутныя надалей смяяліся з госця з паламаным пісталетам, суправаджаючы яго да выйсця. Што здарылася потым, я ўспамінаю з цяжкасцю. Памятаю, як мяне ахапіла паволі дымная завеса, быццам я блукала ў сненні. Дым узнімаўся, гусцей віўся вакол маіх ног, нагадваў пяшчотнага ката, які цёрся па стопах, ажно нагу напоўніла гарачыня, што ўзмацнілася да жару. Скура ўнутры боту стала прыпякаць, асабліва пятны, быццам увесь агонь, які мы пілі з кілішкай, узнімаўся ўва мне з ног да галавы. Я сапрауды ўспалымнела, ускочыла на стол і пачала танчыць ў палаючым боеце, карцінка была, як у прыгодніцкім фільме. Некаторыя дробязі мне запомніліся лепей: як нехта падбег з вядром вады і плюснуў мне на абутак, яшчэ нехта сцягнуў з мяне згашаны бот, і мы яшчэ разам смяяліся, узгадваючы таксама незнаёмыя пальцы, якія нежна мацалі маю голую нагу, а яшчэ быў пах спаленай скury, такі цяжкі, бы дурман, ён нагадваў пахі ў дэпо і цягнікі, што ў майі дзяцінстве праміналі нашую вёску. Я лямантавала: “Які хам мне ўціснуў у бот недапалак! Знайдзіце яго! Забіць яго мала!” Мой голас быў мне нібыта чужы – гучай не з мяне, а з воддалі. Я бразнула кілішак аб падлогу, разляцеліся шкляныя іскры, і праменіні напою з блакітным агнём утварылі зорку, якая, расцякаючыся, павялічвалася ў памерах.

Сцягнуўши другі бот, я хадзіла па зале босая. Вярнулася да Яго, маёй ажыццяўлёнай мары. Ён увесь час сядзеў пры століку, праста назіраў за выдарэннем, і нішто яго не пераймала. Прысеўши яму на калені, я спытала, ці ўсё ў парадку, ён прылашчыў мяне і пацвердзіў, што ўсё ў парадку. Цікавіўся, ці мне не баліць, ці не пячэ нагу, але пры гэтым ён адводзіў вочы. Я спыталася, ці ён сароміцца мяне? Не, адказаў ён, чаго яму сароміцца. Але прыхаваць стан няёмкасці ў яго ніяк не атрымлівалася, што пакрыўдзіла мяне, таму я пераскочыла на калені ягонага прыяцеля, заявіўши, што абраю іншага, якому за мяне не сорам. Я шмат піла, сядала на калені ягоных сяброў і танчыла босая па сталах.

Ён падыйшоў да мяне, выцягнуў з натоўпу і сказаў, што я не вытрымала выпрабавання любою. Ягоныя вусны нешта яшчэ прамаўлялі, твар мяняўся ў блісках агней і становіўся чорным, як абвуглены лісток паперы. Я не сказала яму, што любоў цалкам ахапіла мяне свам полыменем, а ягоныя слова цалкам мяне ацвярозілі, не сказала, што, разглядаючыся ў поўнай яснасці розуму вакол, я ўзгадала, як сама сабе павольна і акуратна ўціснула ў бот недапалак, як спачатку адчула лёгкі апёк, нібы мяне куснула пчала, потым цеплыню ад самага долу, потым у полымя

пусцілася танчыць, а потым мой агонь згас. Бо неяк атрымліваецца, што я самотна запальваю і прыгашваю сваё полымя. Я палаю без Яго.

Выйшаўшы з кавярні, я адчула дзікія скразнякі пасля замкнутай задымленай прасторы. Халодная зіма дадавала пачуццё волі, вакол гарэла шмат агенчыкаў, і недзе з сігнальнага пісталету выскачыла ўверх петарда, запаліўшы на небе самотную белую зорку.

Burning Boots

Translated by Olivia Hellewell
Contact of the translator: o.f.hellewell@gmail.com

The first thing I remember is the first bonfire and that drunk guy who came staggering out of the woods with a big log on his head, grinned and then threw the piece of wood into the flames. It flickered fiercely, it was as if as if a storm was brewing over the fire, it was beautiful and magical. It was then that I summoned up the courage to go up to him, he was sat on the other side of the bonfire, on a bench, with friends, I asked him if he wanted to come and dance with me, his friends smirked and cracked jokes, the way boys usually do. I watched him all evening, I knew that it was him, that he was the right one that I had to have for myself. He was meant for me. I felt awkward, I was trembling inside myself, not that I let it show from the outside, but I knew that I had to do it. I led him away from the bonfire, away from his friends, and then the two of us danced; it wasn't easy at first, then he yielded to me entirely, even starting to lead me over the pebbles which ground beneath our feet. We went back towards the bonfire, where we talked and made jokes and stared into the flames, some girl was dancing around right in front of us, she was swaying back and forth as if making love to someone.

Whenever someone threw something onto the fire, thin red veins pulsed into the dark air, a fountain of sparks erupted again. The two of us were drinking a sweet spirit from a glass and our breath smelt strongly and intensely, but neither of us was bothered as we kissed; we had our eyes closed, as did the girl who was swaying with a glass in her hands and laughing and bending her knees.

A few of us stayed right up until morning, I remember the large warm rocks around the smouldering bonfire and the tiny lizards that darted over them.

But then I also remember those things before, even further back; it's crazy how I return to the past so easily, how like lightning I dart back and forth, like lizards over warm rocks: I remember how I had longed for a boyfriend months

before. I'd had guys, just like all girls my age, but I no longer wanted to search for anyone else, I wanted a boyfriend to just – materialise. So I took a piece of paper and described him: tall, dark-haired, slender, friendly and so on, I filled the entire piece of paper with beautiful handwriting – the best I could manage – and more, I imagined him in every detail. I pictured him vividly, how he moved, how he smiled and spoke, I really did imagine everything about him, then I jotted that image down, with all the details, on the piece of paper, even though couldn't jot all of it. But the image was complete, the pen and paper didn't know how, but *it* would know how to see the image, how to create it out of the components I'd noted down, I thought to myself at the time. I pinned the paper to the wall, there above the table, and just beneath it made a mini altar. I wasn't religious, not in the way others wanted me to be, but in my own way; I'd got a figurine of Mary and baby Jesus from somewhere, but any god would have been fine, it could have also been Buddha or some other god, as long as my image found a way, a passage. I stood the figurine in a corner of the table and surrounded it with flowers, and then I placed a whole armful of tea lights around and lit them, making my room quiver and prance in the flames. Then I put my hands together and prayed for my wish to come true.

If you truly wish for something, your wish comes true, for your wish affixes itself to strings of energy, that's what's written in books, that's what I've read, a wish is like a plectrum which glides along the strings of a guitar and compels them to release a certain sound: the sound of your wish coming true. And what is written in those books is true, that is just how it happened, there I am once again, sat with my boyfriend, the drunk guy carrying a big log on his head, the dancing girl bending her knees, a fierce flickering, as if a storm is brewing above the fire, beautiful and magical. The two of us are sitting and dancing, sitting and dancing, his breath smells of strong, sweet spirits, my breath smells too, I look at him and quiver, he is here, my wish come true, we drink and we kiss and we chat long into the night, right up until morning.

And then there's one other day I remember too, the one when the two of us went for a walk together: it was around a month after our first bonfire, it was an unusual day, the wind was blowing, storks were hovering high above in the sky and the white track that we were walking along was sunken in tall, wavy grass, like a long white tongue with small birds hopping along it. Our hair was tangled, I felt the wind on my body like a third body, we held each other's hand and walked. A thick smoke swirled in the air, we heard the crackling of branches and leaves and noticed how smoke was coming from a bush beside the path and thought that the bush must have burnt down spontaneously like in those biblical tales; then we caught sight of people who were stood behind and setting fire to the abundant undergrowth. We laughed at their stupidity. I stroked the long,

slender grass. We passed a woodpile, I placed my palms on the planks, on their skins which were warm from the afternoon sun.

"Why don't we light a fire too," I said. I took out a lighter and tried to light one of the planks with it. He pulled an amusingly serious face and looked around worriedly. I wanted us to play, but he was too serious for games, it seemed like he didn't understand. I burnt my fingers from holding on to the lighter for a long time.

"I'd need petrol to light that," I said to him with an entirely serious look on my face. "Shall we go and look for a can?"

He looked at me in astonishment, almost frightened.

"Just kidding," I smiled, then we lit a joint behind the woodpile, it was getting dark, the clouds were piling up in the pure red sky, the wind blew and the tall grass rustled. For a moment it seemed as if he wasn't beside me at all, so I had to take hold of his hand in order to feel him.

Then for a few months we lived together, the two of us went to lectures and worked, we never went out anywhere, only for walks nearby, or to the cinema or nearby town. He had his own flat, we cooked together and talked together and loved each other. It was nice.

But one day the fires came back, what had to happen, happened.

Tea lights were burning on the tables of the bar, in the half-light the DJ was dropping some crazy good house, we drank sweet, intoxicating drinks and danced, me and my friends, he and his friends. Before we set off to the party he said that he didn't want to go, that he'd rather just be with me, that he was fed up of these so-called friends and useless parties and that he was already past all this. But I said that we had to go out, because people had to get together and re-establish contacts and build networks, like ants, colliding with each other all the time with those flickering, quivering feelers. So we just went, it was great, we all danced. When it came to the time that we'd all been waiting for, we ran out with glasses in hand and watched the fireworks. Shadowy figures ran across the car park in front of the bar and placed trembling rockets on the floor until blinding flames spurted out of them; the rockets shot into the sky, sparks hissed through the cold winter air and explosions rattled the window panes; the floor was illustrated with glorious patterns of light and a translucent smoke was carried away across the car park; it was like the start of some insane, new war. Light and shadows, the whistle of rockets and the smell of gunpowder settled into our bodies whilst fires bloomed in the sky.

Some guy wearing tattered gloves and a hat that was too big for him was stood in the car park, looking gloomy with a starting pistol in his hand, whilst the reflection of the fires slid along the metal of the cars like flowing magma; I felt sorry for him, but I knew that not everyone could be a wish come true and

that's the way it had to be. I looked into his eyes as I walked past, all the others looked away.

Then we returned and everyone sat around the table together, we ate, drank and talked, it was happy and noisy. Sometimes I looked at him, at my boyfriend, I saw that he couldn't wait for the two of us to leave, but I didn't want to go yet. The waitress came over to us and lit some sort of strong spirits with a lighter, we were drinking cold blue fire, we were drinking *fire*, the drink extended warmly in my body, I stood up to go and dance. I was wearing insanely good shoes, really tight light-brown boots, then I went to the bar and drank more blue fire; when I went back to the group and sat on a stool, I wanted to dance with him but he didn't want to, as if his body was numb, he just sat and watched as if he were half-dead.

That guy with the tattered gloves and the hat that was too big came inside, he just came inside with his starting pistol in his hand; a throng of people gathered, everyone looked at him askew, because he was not anybody's wish come true. The guy fell to the floor, the gloves came off his hands and the hat skidded across the floor. When he got back on his feet, I slipped a glove back on his hand and popped the hat back on his head, as if I were putting a new man together, while the others were laughing; then I stroked his face, his sad, angry eyes shining like tiny fires.

I went back to sit next to my boyfriend, people were still laughing at the guy, who'd left the bar with the starting pistol in his hand. Then it happened, I don't remember too well, it was like a dream: I was gently embraced by a veil of smoke, it wrapped itself around my legs like a playful cat and crept up and tickled my skin and my shins from the inside. I felt a warmth in my boots, on my heels, burning me, it seemed as if I were burning from all the fire that I had drank; something in me was kindling, the fire was glowing, I jumped on the table and danced with burning boots, like in some film, but I only remember fragments, only still images come to mind: someone brought some water and poured it on my feet, someone else took one of my boots off, we were all laughing a lot, I remember fingers stroking my bare foot and the smell of burning, thick and intoxicating like the trains that once used to pass through my village. I cried out: "Find me the one who threw his fag end at my boots, find him, kill him," but my voice was like the voice of another, separate and outside of my body. A glass smashed on the floor, from it slowly grew a damp star, blue flames shot out from the glass.

I took off my second boot and walked around barefoot for a while. I went back to him, my wish come true. He'd been sat at the table the whole time and he didn't budge, he was just watching; I sat on his knee and asked him if something was wrong, he stroked me and said that nothing was wrong. He asked me

if it stung at all and if everything was ok, without looking me in the eye. Then I asked him if he was ashamed, and he said he wasn't ashamed, but I knew and I got angry, I sat on his friend's knee and said to him that if he was ashamed of me I'd go with someone else who wasn't ashamed of me. I then drank a whole load of other drinks and sat on his friend's knee and danced barefoot on the tables.

He came up to me, drew me in towards him and said that I wasn't capable of love. I stared at his talking mouth, his face turned into fire, went up like a piece of paper thrown into the flames; I didn't tell him how big, how enormous the love inside me was, how in a moment of complete clarity, complete focus I cautiously look around, how I slowly, tenderly, lovingly let go of the burnt-out cigarette onto my boot, how I feel a slight sting, a slight ignition, a warmth down there, how I then dance, I light and extinguish my own fires, how I am my own fire myself.

When I stepped outside, everything was insanely open, winter was vast and free and thousands of fires trembled above, and a shot fired from a starting pistol burst into a single white flame in the sky.

Der brennende Stiefel

Translated by Barbara Anderlič
Contact of the translator: barbaraanderlic@mailbox.org

Woran ich mich zuerst erinnere, ist das erste Feuer und den betrunkenen Typen, der den großen Baumstumpf, den er kurz davor aus dem Wald herangeschleppt hatte, hoch über seinem Kopf hielt, er taumelte ein wenig und lachte laut, dann warf er das Stück Holz in die Flammen. Funken sprühten, es sah so aus, als wäre über dem Feuer ein Sturm ausgebrochen, es war schön und zauberhaft zugleich. Da nahm ich all meinen Mut zusammen und ging auf ihn zu, er saß auf der anderen Seite des Feuers, auf einer Bank, mit Freunden, ich fragte ihn, ob er mit mir tanzen würde, seine Freunde grinsten albern und machten Witze, wie es bei Jungs so üblich ist. Ich hatte ihn den ganzen Abend lang beobachtet, wusste, dass er es ist, dass er der Richtige ist, dass ich ihn mir nur nehmen musste. Er wartete auf mich. Es war mir peinlich, innerlich zitterte ich, obwohl ich mir von außen nichts anmerken ließ, aber ich wusste, dass ich es tun musste. Ich führte ihn weg vom Feuer, weg von den Freunden, dann tanzten wir; zuerst ging es nur schwierig voran, schließlich ließ er sich darauf ein, führte mich sogar auf den kleinen Steinchen, die unter unseren Füßen knirschten. Wir kehrten zurück ans Feuer, wo wir redeten und Witze machten und in die Flammen starrten, genau vor uns tanzte ein Mädchen, sie wiegte sich hin und her im Rhythmus, als würde sie mit jemandem schlafen.

Dünne rote Venen schossen durch die dunkle Luft, ein Funkenregen erhob sich, als wieder jemand etwas ins Feuer warf. Beide tranken wir süßlichen Likör direkt aus der Flasche und aus unserer beider Münder roch es stark und scharf, doch das störte uns nicht beim Küssen; unsere Augen waren geschlossen und auch das Mädchen, das sich mit einer Flasche in der Hand hin und her wiegte, lachte und beugte die Knie mit geschlossenen Augen.

Einige von uns blieben bis zum Morgen, ich kann mich an die großen warmen Steine um das noch schwach glühende Feuer erinnern und die zierlichen Zauneidechsen, die unter ihnen umherflitzten.

Ich erinnere mich auch an Dinge, die noch weiter zurückliegen, es ist verrückt, mit was für einer Leichtigkeit ich in die Vergangenheit zurückkehre, wie ich blitzartig wie eine Zauneidechse unter den warmen Steinen hin und her flitze: Ich erinnere mich, wie ich mir vor Monaten einen Freund gewünscht hatte. Natürlich hatte ich davor schon ein paar Typen gehabt, so wie die anderen Mädchen in meinem Alter, doch ich wollte nach keinem mehr suchen müssen, ich wollte, dass sich mir ein Freund wie ein Wunsch – erfüllt. Ich nahm also ein Blatt Papier zur Hand und schrieb darauf: groß gewachsen, dunkelhaarig, schlank, nett und so weiter. Ich füllte das ganze Blatt Papier in meiner Schönschrift, so wie ich es am besten konnte, und noch mehr, ich dachte mir den Freund bis in alle Einzelheiten aus. Lebendig sah ich ihn vor mir, wie er sich bewegt, wie er lacht und spricht, ich dachte mir alles über ihn aus, dann nahm ich diese Gestalt und all ihre Einzelheiten zur Hand und schrieb alles bis aufs kleinste Detail aufs Papier nieder, obwohl es mir natürlich unmöglich war, alles ganz genau aufzuschreiben. Die Gestalt war komplett, doch Papier und Feder können bestimmte Dinge nicht erahnen, *Es* würde die Gestalt jedoch erkennen, sie aus den Einzelteilen, die ich niedergeschrieben hatte, zusammenfügen, das dachte ich damals zumindest. Ich klebte das Blatt an die Wand, dort über dem Tisch, und darunter baute ich einen kleinen Altar auf. Ich war nicht gläubig, nicht auf die Art und Weise, wie es die anderen wollten, sondern auf meine Art und Weise; von irgendwoher hatte ich eine Marienfigur mit Jesuskind aufgetrieben, es hätte aber auch ein anderer Gott herhalten bzw. hätte ich auch eine Buddhasstatue oder die einer anderen Gottheit hernehmen können, denn mir ging es nur darum, dass die Gestalt ihren Weg, ihr Tor zu meiner Welt findet. Die Figur stellte ich an den Tischrand und verzierte sie mit Blumen, dann stellte ich um sie herum ein Meer aus Teelichtern auf und zündete sie an, sodass unzählige kleine Flämmchen in meinem Zimmer flackerten und auf und ab tanzelten. Anschließend faltete ich die Hände zusammen und betete darum, dass mein Wunsch in Erfüllung gehen würde.

Wenn man sich etwas sehnstüchtig wünscht, dann geht so ein Wunsch auch in Erfüllung, der Wunsch fügt sich nämlich in die Energieströme ein, so steht es in den Büchern, das hatte ich gelesen, der Wunsch ist wie ein Plektrum, das über die Gitarrensaiten gleitet und ihnen so einen bestimmten Ton entlockt: Einen Ton, der die Erfüllung des Wunsches ist. Und das, was in diesen Büchern geschrieben steht, ist wahr, genauso geschah es nämlich auch, wieder sitze ich dort beim ersten Feuer, ich sitze dort mit meinem Freund, der betrunkene Typ trägt in seinen Händen hoch über dem Kopf einen großen Baumstumpf, das tanzende Mädchen beugt die Knie im Rhythmus, helle Funken sprühen, als würde über dem Feuer ein Sturm tobten, es ist schön und zauberhaft zugleich. Wir sitzen und tanzen, sitzen und tanzen, sein Atem riecht nach dem starken,

süßlichen Trank, auch mein Atem riecht danach, ich sehe ihn an und erzittere, hier ist er, mein in Erfüllung gegangener Wunsch, wir trinken und küssen uns und reden bis in die späte Nacht, bis in den Morgen hinein.

Ich erinnere mich noch an einen anderen Tag, und zwar an den, an dem wir zusammen spazieren gegangen waren: Das war ungefähr einen Monat nach unserem ersten Feuer, es war ein ungewöhnlicher Tag, der Wind wehte, die Störche trieben hoch oben am Himmel umher und der weiße Feldweg, über den wir schritten, war eingetaucht in hochgewachsenes, wallendes Gras, als wäre er eine lange weiße Zunge, über die kleine Vögel trippelten. Unser Haar war zerzaust, ich fühlte den Wind gegen meinen Körper, als wäre er ein dritter Körper, wir hielten uns an den Händen und spazierten. In der Luft wirbelte dichter Rauch, wir hörten das Knistern der Äste und Blätter, sahen, wie aus dem Busch am Wegrand Rauch aufstieg, und beide dachten wir, dass der Busch von selbst Feuer gefangen hätte, wie in jener Geschichte aus der Bibel; dann bemerkten wir die Menschen, die dahinter standen und das dicht verwachsene Gebüsch anzündeten. Wir lachten über unsere eigene Dummheit. Ich streichelte die langen, dünnen Grashalme. Wir gingen an einem Holzstapel vorbei, ich legte die Hände auf die Bretter, auf das von der Nachmittagssonne erwärmte Holz.

„Was, wenn wir auch ein Feuer machen?“ sagte ich. Ich nahm ein Feuerzeug und versuchte mit ihm, eines der Bretter anzuzünden. Er verzog sein Gesicht zu einer komischen ernsten Miene und schaute besorgt um sich. Ich wollte, dass wir spielen, aber er war zu ernst zum Spielen, es schien so, als würde er nicht verstehen. Meine Finger brannten, nachdem ich das Feuerzeug lange Zeit so gehalten hatte.

„Wir bräuchten eigentlich Benzin, um das hier alles niederzubrennen“, sagte ich ihm mit ganz ernstem Gesichtsausdruck. „Wollen wir uns auf die Suche nach einem Kanister machen?“ Verwundert, fast erschrocken sah er mich an.

„Ich mach doch nur Spaß“, lachte ich auf, dann zündeten wir hinter dem Stapel einen Joint an, es wurde Abend, die Wolken häuften sich am Himmel, der vollkommen rot war, der Wind blies und das hohe Gras rauschte. Für einen kurzen Moment lang schien es mir so, als ob er überhaupt nicht neben mir wäre, sodass ich seine Hand nehmen musste, damit ich ihn wirklich spürte.

Danach lebten wir einige Monate zusammen, wir besuchten Vorlesungen und gingen zur Arbeit, wir gingen nie aus, wir machten nur Spaziergänge in der näheren Umgebung oder gingen ins Kino in die nächste Stadt. Er hatte eine eigene Wohnung, wir kochten und liebten uns und redeten. Es war schön.

Eines Tages tauchten aber die Feuer wieder auf, es passierte, was passieren musste.

Die Teelichter brannten auf den Tischen des Lokals, im Halbdunkeln, der DJ legte fetten House auf, wir tranken süße, berauschende Getränke und tanzt-

ten, ich und meine Freunde, er und seine Freunde. Bevor wir uns zur Feier aufgemacht hatten, hatte er gesagt, dass er keine Lust hätte fortzugehen, dass er lieber mit mir alleine wäre, dass ihn die sogenannten Freunde und sinnlosen Feiern langweilten und dass er keine Lust mehr dazu hätte. Ich sagte aber, dass wir fortgehen müssten, denn wir Menschen müssen unter Leute gehen und Kontakte knüpfen und pflegen, wie die Ameisen, die mit ihren wackelnden, zitternden Fühlern die ganze Zeit gegeneinander prallen. So sind wir zwei dann doch noch fortgegangen, es war schön, wir alle tanzten. Als die Stunde schlug, auf die wir alle gewartet hatten, rannten wir mit Gläsern in den Händen raus auf die Straße und schauten uns das Feuerwerk an. Dunkle Schattengestalten liefen über den Parkplatz vor dem Lokal und platzierten dort Feuerwerksraketen, bis aus ihnen blendende Feuer herausgeschossen kamen; die Raketen schossen hoch in den Himmel, Funken sprühten durch die kalte Winterluft und Explosionen brachten die Fenster zum Erzittern; wundervolle Lichtgestalten zeichneten sich auf dem Boden ab und dünner Rauch wehte über den Parkplatz hinweg; es war wie am Anfang eines verrückten, neuen Krieges. Die Lichter und Schatten, das Pfeifen der Raketen und der Geruch nach Pulver siedelten sich in unseren Körpern an, als am Himmel die Feuer erblühten.

Ein Typ mit zu großer Mütze und zerrissenen Handschuhen stand traurig und mit einer kaputten Schreckschusspistole in der Hand auf dem Parkplatz, während auf dem Metallblech der Autos das sich reflektierende Feuerwerk wie Lava herumkroch; es war mir schade um ihn, doch mir war klar, dass nicht jeder ein erfüllter Wunsch sein kann und dass es so auch sein muss. Als ich an ihm vorbei ging, sah ich direkt in seine Augen, all die anderen schauten an ihm vorbei.

Danach gingen wir alle wieder hinein und setzten uns an den Tisch, wir aßen und tranken und quatschten, waren ausgelassen und laut. Manchmal sah ich zu ihm hinüber, zu meinem Freund, und ich sah, dass er es kaum abwarten konnte, endlich nach Hause zu gehen, aber ich wollte noch bleiben. Die Bedienung kam mit einem Feuerzeug in der Hand auf uns zu und zündete irgendwelche harten Drinks an, wir tranken das kalte blaue Feuer, tranken *Feuer*, die Flüssigkeit breitete sich warm in meinem Körper aus, ich stand auf und ging tanzen. Ich hatte auffallende, ganz eng anliegende hellbraune Stiefel an, daraufhin ging ich wieder an die Bar und trank noch ein blaues Feuer; als ich zurück zur Gruppe stieß und mich auf den Stuhl setzte, wollte ich mit ihm tanzen, aber er wollte nicht, sein Körper war ganz starr, er saß nur da und glotzte vor sich hin, als wäre er halbtot.

Der Typ mit der zu großen Mütze und den zerrissenen Handschuhen kam herein, einfach so mit der Schreckschusspistole in der Hand; es kam zu einer Rangelei, alle sahen ihn komisch an, weil er der in Erfüllung gegangene Wunsch

von niemandem war. Der Typ ging zu Boden, der Handschuh glitt von seiner Hand und die Mütze fiel ihm vom Kopf. Als er wieder auf den Beinen stand, streifte ich ihm den Handschuh über die Hand und setzte ihm die Mütze auf den Kopf; dann streichelte ich ihm über die wütenden, traurigen Augen, in denen winzige kleine Feuer flackerten.

Ich setzte mich wieder zu meinem Freund, die Leute lachten noch immer über den Typen, der mit der Schreckschusspistole in der Hand gerade aus dem Lokal marschierte. Dann passierte es, ich kann mich nur dunkel daran erinnern, es war wie in einem Traum: ein Nebelschleier aus Rauch umwehte mich sanft, wickelte sich um meine Beine wie ein spielfreudiges Miezekätzchen, kroch an mir hoch und kitzelte von innen die Haut, den Unterschenkel. Ich spürte etwas Warmes im Stiefel, an der Ferse, etwas brannte mich auf einmal, es kam mir so vor, als würde ich von all dem Feuer, das ich getrunken hatte, brennen; etwas loderte in mir, das Feuer glühte, ich sprang auf den Tisch und tanzte mit dem brennenden Stiefel, wie in einem Film, aber ich erinnere mich nur noch an Bruchstücke, nur Standbilder haben sich mir ins Gedächtnis geprägt: jemand brachte Wasser und schüttete es über meine Füße, jemand anderer zog mir den Stiefel aus, wir lachten viel, ich erinnere mich an die Finger, die meinen nackten Fuß streichelten, und an den Geruch nach Verbranntem, ein starker und betörender Geruch, wie der der Züge, die einst an meinem Dorf vorbeifuhren. Ich schrie: „Findet denjenigen, der seinen Tschick in meinen Stiefel geworfen hat, findet ihn, bringt ihn um“, aber meine Stimme war wie die eines anderen, fernab und außerhalb meines eigenen Körpers. Ein Glas fiel zu Boden, ein nasser Stern ging langsam auf ihm auf, blaue Flammen schlugten aus den Glasscherben.

Ich zog noch den zweiten Stiefel aus und lief eine Zeit lang barfuß umher. Ich ging zurück zu ihm, meinem in Erfüllung gegangenen Wunsch. Er saß die ganze Zeit lang am Tisch und regte sich nicht, er beobachtete alles nur, ich setzte mich auf seinen Schoß und fragte ihn, ob was nicht in Ordnung wäre, er streichelte mich und sagte, dass alles in Ordnung sei. Er fragte, ohne mir dabei in die Augen zu schauen, ob mich etwas brennen würde und ob alles in Ordnung mit mir wäre. Darauf fragte ich ihn, ob er sich schämen würde, und er antwortete, dass er sich nicht schämte, aber ich wusste es und wurde wütend, ich setzte mich auf den Schoß seines Freundes und sagte ihm, dass ich, wenn er sich meiner schämte, mit einem anderen gehen würde, der sich meiner nicht schämte. Ich trank noch eine ganze Reihe von anderen Drinks, saß auf dem Schoß seiner Freunde und tanzte barfuß auf den Tischen.

Er kam auf mich zu, zog mich nah an sich ran und sagte mir, dass ich unfähig wäre zu lieben. Ich starrte in seinen sprechenden Mund, sein Gesicht zerschmolz im Feuer, er fing Feuer wie ein Blatt Papier, das in die Flammen

geworfen worden war; ich sagte ihm nicht, was für eine große, was für eine riesengroße Liebe in mir steckt, wie ich im Moment der absoluten Klarheit, der absoluten Konzentration vorsichtig umherschaue, wie ich die lodernde Zigarette langsam, sanft und liebevoll in meinen Stiefel gleiten lasse, wie ich einen kleinen Stich verspüre, ein kleines Zündeln, die Wärme dort unten, wie ich dann tanze, ich selbst mache meine Feuer an und aus, ich selbst bin mein Feuer.

Als ich aus dem Lokal hinaus trat, war draußen alles irre weit offen, der Winter war groß und frei und über mir erbebten tausende von Feuerwerken, und ein Knallkörper, herausgeschossen aus einer Schreckschusspistole, erblühte am Himmel wie eine einzige weiße Flamme.

Der brennende Stiefel

Translated by Andrea Leskovec
Contact of the translator: aleskovec@web.de

Zuerst kommt mir das erste Feuer und dieser betrunkene Typ in den Sinn, der ein großes Stück Holz, das er aus dem Wald angeschleppt hatte, über dem Kopf hielt, stolperte und laut lachte. Dann warf er das Holz in die Flammen. Funken sprühten und es sah aus, als wütete ein Sturm über dem Feuer. Schön, wie verzaubert. Da gab ich mir einen Stoß und ging zu ihm, auf die andere Seite des Lagerfeuers, wo er auf einer Bank saß, mit Freunden, ob er mit mir tanzen würde, sagte ich und seine Freunde grinsten, machten Witze, wie das halt so üblich ist bei Jungs. Den ganzen Abend hatte ich ihn beobachtet, wusste, dass er es ist, der einzige Richtige, dass ich ihn mir einfach zu nehmen brauchte. Dass er gewartet hatte auf mich. Es war mir peinlich, in mir zitterte etwas, was man mir nicht anmerkte, doch ich wusste, das musst du tun. Ich ging mit ihm vom Feuer weg, weg von seinen Freunden, dann tanzten wir; erst ging es nicht, dann überließ er sich mir ganz, führte mich sogar über diese kleinen Steinchen, die unter unseren Füßen knirschten. Wir gingen zurück zum Feuer, redeten und erzählten Witze und starnten in die Flammen, irgendein Mädchen tanzte vor uns herum, bewegte sich im Rhythmus vor und zurück, als würde sie mit jemandem Liebe machen.

Feine rote Adern pulsierten in der dunklen Luft, Funken stoben auf, als jemand wieder etwas ins Feuer warf. Wir tranken süßen Likör aus der Flasche, der süßlich-scharfe Atem störte uns nicht, als wir uns küssten; die Augen hielten wir geschlossen und auch dieses Mädchen, die sich mit der Flasche in der Hand hin und her bewegte, hatte die Augen geschlossen und lachte und ging in die Knie.

Einige von uns blieben bis zum Morgen. Ich erinnere mich an die großen warmen Steine rund ums schwelende Lagerfeuer und an die kleinen Zaunehdechsen, die unter ihnen herumflitzten.

Dann erinnere ich mich noch an das, was vorher war, noch weiter zurück, verrückt, mit welcher Leichtigkeit ich zurückblicken kann, wie schnell ich hin

und her flitzen kann, wie die Zauneidechsen unter ihren warmen Steinen: Ich erinnere mich, wie ich mir vor ein paar Monaten einen Freund gewünscht habe. Ich hatte ja Typen, so wie alle Mädchen in meinem Alter, aber ich wollte keinen mehr suchen, ich wollte, dass mein Freund – wahr würde. Also nahm ich ein Blatt Papier und schrieb: groß, dunkelhaarig, schlank, freundlich und so weiter, beschrieb das ganze Blatt in der schönsten Schrift, derer ich fähig bin, und noch mehr, malte ihn mir aus, jede kleinste Kleinigkeit an ihm. Stellte mir vor, wie er sich bewegte, wie er lachte und wie er sprach, dachte ihn mir ganz aus und schrieb das alles ganz genau auf, so gut ich eben konnte. Aber das Bild war gemacht, Papier und Stift können nicht wissen, aber jenes *Es* wird dieses Bild zu sehen wissen, es aus den Teilchen zusammensetzen können, die ich aufgeschrieben hatte, dachte ich damals. Das Papier hängte ich an die Wand, dort über den Tisch, und darunter errichtete ich einen kleinen Altar. Ich war nicht gläubig, nicht so, wie das die anderen wollten, sondern auf meine Art; irgendwo hatte ich eine Figur von Maria mit dem Jesuskind bekommen, irgendein Gott wäre in Ordnung gewesen, auch eine Figur von Buddha oder ein anderer Gott, es ging nur darum, dass mein Bild einen Weg finden würde, einen Übergang. Die Figur stellte ich in die Ecke des Tisches und schmückte sie mit Blumen, stellte einen ganzen Arm voll Teelichter rundherum auf und zündete sie an. Das Kerzenlicht flimmerte und tanzte durch mein Zimmer. Dann faltete ich die Hände und betete darum, dass sich mein Wunsch erfüllen möge.

Wenn man sich das wirklich wünscht, dann gehen Wünsche in Erfüllung, weil sich der Wunsch in den Energiefluss einfügt, so steht es in den Büchern, so habe ich es gelesen, der Wunsch ist wie ein Plektrum, das über die Saiten der Gitarre streicht und sie zwingt, einen bestimmten Ton von sich zu geben: der Ton ist dein erfüllter Wunsch. Und das, was in diesen Büchern steht, ist wahr, genau so hat es sich zugetragen, wieder bin ich dort am ersten Feuer, sitze dort mit meinem Freund, der betrunkene Typ trägt über seinem Kopf ein großes Stück Holz, das herumtanzende Mädchen bewegt sich vor und zurück, Funken sprühen, als wäre ein Sturm über dem Feuer, schön ist es, wie verzaubert. Wir sitzen und tanzen, sitzen und tanzen, sein Mund riecht nach einem starken, süßen Getränk, auch mein Mund riecht, ich schaue ihn an und schaudere, hier ist er, mein erfüllter Wunsch, wir trinken und küssen uns und reden die ganze Nacht bis zum Morgen.

Und dann erinnere ich mich noch an einen anderen Tag, an jenen, an dem wir zusammen spazieren waren: Das war etwa ein Monat nach unserem ersten Feuer, ein ungewöhnlicher Tag, es war windig, die Störche schwebten hoch oben in der Luft und der weiße Feldweg, den wir entlanggingen, versank in den Wellen des hohen Grases wie eine lange weiße Zunge, auf der kleine Vögel herumtrippelten. Unsere Haare waren zerzaust, ich fühlte den Wind an meinem

Körper so, als sei er ein dritter Körper, wir gingen Hand in Hand. Eine dicke Rauchsäule stieg auf, wir hörten das Knistern der Äste und Blätter, sahen Rauch aus einem Strauch am Wegesrand steigen und dachten, der Strauch hätte von alleine Feuer gefangen, so wie in dieser Geschichte aus der Bibel; dann sahen wir Leute dahinter, die das Dickicht abbrannten. Wir lachten über unsere Dummheit. Ich streichelte die langen, schlanken Grashalme. Wir gingen an ein paar Holzstapeln vorbei, ich legte die Hand auf das Holz, auf seine von der Nachmittagssonne gewärmede Haut.

„Lass uns auch ein Feuer machen“, sagte ich. Ich nahm das Feuerzeug und versuchte eines der Bretter anzuzünden. Mit einem todernsten Gesichtsausdruck blickte er besorgt um sich. Ich wollte spielen, doch er war zu ernst zum Spielen, schien nicht zu verstehen. Meine Finger brannten von dem brennenden Feuerzeug, das ich lange hielt.

„Ich bräuchte Benzin, um das anzuzünden“, sagte ich mit ganz ernstem Gesicht. „Holen wir einen Kanister?“ Verwundert, fast erschrocken, blickte er mich an.

„Ich mach doch nur Spaß“, lachte ich, dann zündeten wir uns hinter den Holzstapeln einen Joint an, es wurde Abend, die Wolken häuften sich am Himmel, der ganz rot war, der Wind wehte und das hohe Gras rauschte. Einen Moment lang schien es mir, als sei er gar nicht neben mir, so dass ich ihn an der Hand fassen musste, um ihn fühlen zu können.

Dann wohnten wir ein paar Monate zusammen, besuchten die Vorlesungen und arbeiteten, gingen kaum weg, außer auf Spaziergänge in die nahe Umgebung und ins Kino in die nahe Stadt. Er hatte eine eigene Wohnung, wir kochten und liebten uns und redeten. Es war schön.

Eines Tages kamen aber wieder die Feuer, es geschah, was geschehen musste.

Teilichter brannten auf den Tischen des Lokals, im Halbdunkel, der DJ legte abgefahren guten House auf, wir tranken süße, betörende Getränke und tanzten, ich und meine Freunde, er und seine Freunde. Bevor wir auf die Party gegangen waren, hatte er gesagt, dass er nicht wolle, dass er lieber mit mir allein sein würde, dass er genug hätte von den sogenannten Freunden und den sinnlosen Partys und dass er keine Lust mehr darauf hätte. Aber ich sagte, dass wir ausgehen müssten, weil Leute Gesellschaft bräuchten und Kontakte knüpfen und Netzwerke aufbauen müssten, wie Ameisen, die mit ihren vibrierenden, flirrenden Fühlern die ganze Zeit aneinanderstoßen. Also gingen wir doch, es war schön, alle tanzten. Als die Stunde kam, auf die wir alle gewartet hatten, liefen wir mit unseren Gläsern vor die Tür und sahen uns das Feuerwerk an. Schattige Gestalten liefen über den Parkplatz vor dem Lokal und stellten Raketen auf den Boden, aus denen dann grelle Flammen sprossen; die Raketen schossen in den Himmel, die Funken sprühten durch die kalte Winterluft und

die Fensterscheiben bebten bei den Explosionen; auf dem Boden zeichneten sich wunderschöne Lichtmuster ab und ein durchsichtiger Rauch schwebte über dem Parkplatz; es war wie am Anfang eines wahnsinnigen, neuen Krieges. Licht und Schatten, das Pfeifen der Raketen und der Geruch nach Schwarzpulver ergriffen unsere Körper, als sich am Himmel der Funkenregen ergoss.

Ein Typ mit einer zu großen Mütze und zerrissenen Handschuhen stand niedergeschlagen auf dem Parkplatz und hielt eine kaputte Schreckschusspistole in der Hand, während der Widerschein der Raketen wie flüssiges Magma über die Autos floss. Er tat mir leid, aber ich wusste, dass nicht alle Wünsche in Erfüllung gingen und dass es so sein musste. Als ich vorbeiging, blickte ich ihm in die Augen, alle anderen schauten weg.

Dann gingen wir zurück und setzten uns zusammen an den Tisch, aßen und tranken und redeten, es war lustig und laut. Manchmal blickte ich zu ihm hin, zu meinem Freund, sah, dass er es kaum erwarten konnte zu gehen, aber ich wollte noch nicht. Die Kellnerin kam zu unserem Tisch und zündete mit einem Feuerzeug irgendein starkes Getränk an, wir tranken kaltes blaues Feuer, wir tranken *Feuer*, das Getränk breitete sich warm in meinem Körper aus, ich stand auf und ging tanzen. Ich trug ziemlich coole, ganz enganliegende hellbraune Stiefel, dann ging ich zur Bar und trank wieder blaues Feuer; als ich zum Tisch zurückkam und mich hinsetzte, wollte ich mit ihm tanzen, aber er wollte nicht, sein Körper war wie erstarrt, er saß nur da und starrte vor sich hin, als wäre er halbtot.

Der Typ mit der zu großen Mütze und den zerrissenen Handschuhen kam rein, kam einfach mit der Schreckschusspistole in der Hand rein; es kam zu einem Gedränge, alle schauten ihn komisch an, denn er war niemandes erfüllter Wunsch. Der Typ fiel zu Boden, verlor einen Handschuh und seine Mütze rutschte über den Boden. Als er aufstand, streifte ich ihm den Handschuh über und setzte ihm die Mütze auf, als würde ich ein neues Männchen zusammenbauen, während die anderen lachten; dann fuhr ich ihm mit der Hand über seine wütenden, traurigen Augen, in denen kleine Feuer schimmerten.

Ich setzte mich zu meinem Freund zurück, die Leute lachten noch immer über den Typ, der das Lokal mit der Schreckschusspistole in der Hand verließ. Dann passierte es, ich kann mich nur schlecht erinnern, es war wie im Traum: Eine dünne Rauchschwade hüllte mich sanft ein, umgarnte meine Beine wie eine spielende Katze und kroch mir unter die Haut und kitzelte mich dort, am Unterschenkel. Ich spürte Hitze im Stiefel, an der Ferse, es brannte, ich hatte das Gefühl zu brennen von all dem Feuer, das ich getrunken hatte; etwas glühte in mir, das Feuer leuchtete, ich sprang auf den Tisch und tanzte in dem brennenden Stiefel, wie im Film, aber ich erinnere mich nur an Ausschnitte, nur unbewegte Bilder kommen mir ins Gedächtnis: jemand brachte Wasser und goss

es mir über die Beine, ein anderer zog mir die Schuhe aus, wir lachten viel, ich erinnere mich an die Finger, die meinen nackten Fuß streichelten, und an den Geruch nach Verbranntem, schwer und intensiv wie der Geruch der Züge, die früher an meinem Dorf vorbeigefahren sind. Ich schrie: „Findet den, der mir die Kippe in den Stiefel geschmissen hat, findet ihn, bringt ihn um“, aber meine Stimme war wie die Stimme von jemand anderem, weit entfernt und außerhalb meines Körpers. Ein Glas fiel zu Boden und zerbrach, ließ langsam einen feuchten Stern wachsen, blaue Flammen züngelten aus den Glasscherben.

Ich zog auch den anderen Stiefel aus und lief eine Zeit lang barfuß. Ich ging zu ihm zurück, zu meinem erfüllten Wunsch. Er hatte die ganze Zeit am Tisch gesessen, unbeweglich, hatte nur beobachtet, ich setzte mich auf seinen Schoß und fragte ihn, ist was, er streichelte mich und sagte, nichts ist. Er fragte mich, brennt es und ob alles in Ordnung mit mir wäre, ohne mir dabei in die Augen zu schauen. Dann fragte ich ihn, ob er sich schämte, und er sagte, dass er sich nicht schämte, aber ich wusste es und wurde wütend, setzte mich auf den Schoß seines Freundes und sagte ihm, dass ich, wenn er sich meiner schämte, zu jemandem gehen würde, der sich meiner nicht schämte. Ich trank noch eine Menge und setzte mich auf den Schoß seiner Freunde und tanzte barfuß auf den Tischen.

Er kam zu mir, zog mich an sich und sagte, dass ich nicht lieben könnte. Ich schaute auf seinen sprechenden Mund, sein Gesicht schmolz im Feuer, verbrannte wie ein Stück Papier, das man ins Feuer geworfen hatte; ich sagte ihm nichts von der großen, riesigen Liebe in mir, nichts davon, wie ich völlig klar, völlig konzentriert, aufmerksam um mich herum schaue, wie ich die abgebrannte Zigarette langsam, zärtlich und liebevoll in den Stiefel gleiten lasse, wie ich einen kleinen Stich fühle, ein kleines Brennen, Wärme da unten, wie ich dann tanze, selbst meine Feuer entfache und lösche, wie ich selbst mein Feuer bin.

Als ich rausging, war draußen alles wahnsinnig offen, der Winter war groß und frei und oben flimmerten tausende von Feuern, und ein Knaller, abgeschossen aus einer Schreckschusspistole, ging am Himmel auf wie eine einzige weiße Flamme.

Égő csizma

Translated by Gergely Bakonyi
 Contact of the translator: gergelybakonyi@yahoo.com

Először is az első tűzre emlékszem, és arra a részeg fickóra, aki a feje fölött egy nagy rönköt cipelt, amit az erdőből rángatott ki, tántorgott és vigyorgott, aztán behajtotta a darab fát a lángokba. Nagyon szikrázott, úgy tűnt, hogy a tűz felett vihar bőszül, szép volt és varázslatos. Akkor nekibátorodtam, és odamentem hozzá, a tűz másik oldalán ült, a padon, a barátokkal, mondtam neki, jön-e velem táncolni, a barátai somolyogtak és tréfálkoztak, ahogy a fiúk szoktak. Egész este figyeltem őt, tudtam, hogy ő az, hogy ő az az igazi, hogy csak őt kell megszerezni. Várt rám. Félszeg voltam, belül remegtem, noha ezt kifelé nem mutattam, de tudtam, hogy meg kell tennem. Odébb kísértem a tüztől, el a barátoktól, aztán táncoltunk; először nehezen ment, aztán teljesen áadtam magam a táncnak, sőt ő vezetett a kis kavicsokon, amik a lábunk alatt csikorogtak. Viszszamentünk a tűzhöz, beszélgettünk ott és tréfálkoztunk és néztük a lángokat, valamelyik lány épp előttünk táncolhatott, előre és hátra ringott a ritmusra, mintha valakivel szeretkezett volna.

Vékony, piros erek lüktettek a sötét levegőben, szikraeső emelkedett, amikor valaki megint valamit a tűzre dobott. Mindketten édes likőrt ittunk üvegből, és a szájunk erős és éles szagot árasztott, nem zavart bennünket, amikor csókolóztunk; lehunytuk a szemünket, és az a lány is, aki üveggel a kezében ringatózott, lehunya a szemét, és mosolygott, és hajlítgatta a térdét.

Néhányan egészen reggelig maradtunk, sok meleg köre emlékszem a pislogó tűz mellett, és apró gyíkokra, amik a kövek alá futkostak.

Aztán még emlékszem azokra a dolgokra korábban, még jóval korábban, őrült dolog, milyen könnyedséggel térek vissza a múltba, milyen villámgyorsan futkosok ide-oda, mint a gyíkok a meleg kövek alatt: emlékszem, hogyan keztem el vágyakozni fiúra hónapokkal azelőtt. Bár voltak körülöttem srácock, úgy, ahogy minden lány körül voltak az én koromban, de már egyikkel sem akartam járni, azt akartam, hogy egy fiú – valóra váljon. Fogtam tehát egy papírlapot, és

ráírtam: magas, sötéthajú, karcsú, barátságos és így tovább, teleírtam az egész lapot olyan szép kézírással, ahogy csak tudtam, sőt mi több, elgondoltam őt minden kis részletéig. Élően elképzeltem, hogyan mozog, hogyan mosolyog, és hogyan beszél, kigondoltam minden pontosan róla, aztán ezt a képet minden kis részletig ráírtam a lapra, bár nem tudtam leírni minden. De a kép elkészült, a papír és a toll nem tudhatták, de Ő látni fogja ezt a képet, össze fogja tudni állítani a darabkákból, amiket a papírra írtam, így gondoltam akkor. A papírt a falra ragasztottam, az asztal fölé, és alá kis oltárt csináltam. Nem voltam hívő, nem úgy, ahogy mások akarták, hanem a magam feje után; valahol szereztem egy szobrocskát Máriaval és Jézuskával, valamelyik isten rendben lesz, lehetne Buddha-szobrocska is, vagy valamilyen másik isten, arról volt csak szó, hogy az én képem megtalálja az útját, átkelőjét. A szobrocskát az asztal sarkára tettem, virágokkal díszítettem, aztán egy rakás teamécsessel vettetem körbe, meggyűjtöttem azokat, hogy a szobám reszketett és táncolt a lángoskákban. Aztán összettem a kezemet és imádkoztam, hogy a vágyam valóra váljon.

Ha erősen akarsz, a vágyad megvalósul, mert a vágyad belekapcsolódik az energiahullámok húrjaiba, így írják a könyvek, így olvastam, a vágy olyan, mint a pengető, ami megpendíti a gitár húrjait, és kényszeríti azokat, hogy egy adott hangot adjanak ki: a hang, a megvalósult vágyad. És az, amit ezek a könyvek írnak igaz, épp így történt, megint ott vagyok az első tűznél, ülöök a fiúmmal, a részeg fickó a feje fölött nagy rónkót cipel, a táncoló lány térdből ringatózik, erősen felizzik, mintha a tűz felett vihar bőszülné, szép és varázslatos. Ülünk és táncolunk, ülünk és táncolunk, a szája erős, édes italszagot áraszt, az én szám is, nézem őt, és remegek, itt van ő, az én megvalósult vágyam, iszunk és csókolózunk, és hosszan beszélgetünk az éjszakában, egészen reggelig.

És aztán még emlékszem valamelyik másik napra, arra, amikor együtt sétáltunk: vagy egy hónappal az első tüzezsünk után volt, rendkívüli nap volt, fújt a szél, gólyák lebegtek magasan a levegőben, és a fehér mezei út, amelyen jártunk, elmerült a magasan hullámzó fűben, mint egy hosszú, fehér nyelv, amelyen apró madarak tipogtek. Kócos volt a hajunk, a testemen éreztem a szelet, mintha harmadik test lett volna, fogtuk egymás kezét, és mentünk. A levegőben sűrű füst gomolygott, hallottuk az ágak és levelek pattogását, figyeltük, hogyan füstöl a bokor az út mellett, és azt gondoltam, hogy a bokor magától gyulladt meg, mint abban a bibliai történetben; aztán észrevettük az embereket, akik hátról álltak, és terebélyes bokrokat égették. Nevettünk a saját butaságunkon. A hosszú, karcsú füvet simogattam. Elmentünk egy farakás mellett, rátettem a tenyeremet a deszkákra, a délutáni naptól meleg bőrükre.

„Mi is gyűjtsunk tüzet” – mondta. Elővettek az öngyűjtöt és megpróbáltam meggyűjtani az egyik deszkát. Viccesen komoly fejet vágott, és aggódva nézett körbe. Azt akartam, hogy játszunk, de ő túl komoly volt a játékhoz,

úgy tünt, hogy nem érti. Égtek az ujjaim, hosszan tartottam a meggyújtott öngyújtót.

„Benzin kéne, hogy ezt meggyújtsam” – mondta neki egész komoly arckifejezéssel. „Keresünk egy kannával?” Csdálkozva, majdnem ijedten nézett rám.

„Csak viccelek” – nevettem el magam, aztán hátul a farakás mögött rágyújtottunk egy dzsóra, beesteledett, felhők gyülekeztek az égen, ami egész vörös volt, fújt a szél, és a magas fű susogott. Egy pillanatra úgy tünt, hogy nincs is mellettem, így hát meg kellett fognom a kezét, hogy érezzem őt.

Aztán néhány hónapig együtt éltünk, mindenketen előadásokra jártunk és dolgoztunk, sehol sem mentünk, csak sétálni a közelbe vagy moziba a közel városba. Volt saját lakása, főztünk és szeretkeztünk és beszélgettünk. Szép volt.

Valamelyik nap megint tűzek voltak, és megtörtént, aminek meg kellett törtennie.

Teamécsesek égtek a szórakozóhelyen az asztalokon, a félhomályban, a DJ őrülten jó house-t játszott, édes, bódító italt ittunk, és táncoltunk, én és a barátaim, ő és az ő barátai. Mielőtt elindultunk volna a buliba, azt mondta, nem akar menni, hogy inkább csak velem lenne, hogy elege van az úgynevezett barátokból és a hiábavaló bulikból, és hogy számára mindez már elmúlt. De én azt mondtam, hogy el kell járnunk, mert barátkoznunk kell az emberekkel, a kapcsolatokat helyre állítani, hálót építeni, mint a hangyák, amik azokkal a mozgó, remegő csápjukkal állandóan egymásba futnak. Így hát csak elmentünk, jó volt, mindenannyian táncoltunk. Amikor eljött az óra, amit mindenannyian várunk, kiszaladtunk pohárral a kezünkben, és néztük a tűzijáékot. Árnyalakok szaladtak a parkolóban a szórakozóhely előtt, és rakétaötleteket helyezgették a földre, amíg azokból vakító lángok nem törtek elő; a rakéták felemelkedtek az égre, szírák sziszegtek át a hideg téli levegőn, és a robbanások megrázották az ablaküvegeket; csodás fényminták rajzolódtak ki a földön, átlátszó füst húzódott át a parkolón; olyan volt, mint valami bolond, új háború kezdete. Fény és árnyék, rakéták fütte és a puskapor szaga megtöltötték a testünket, amikor az égen virágba borultak a tűzek.

Egy fickó túl nagy sapkában és rongyos kesztyűben bánatosan állt a parkolóban egy elromlott, ijesztő kilövőpisztollyal, miközben a tűzek visszfényei, mint a folyékony magma, csúszkáltak az autók bádoglemezein; sajnáltam őt, de tudtam, hogy mindenki nem lehet megvalósult vágy, és ennek így kell lennie. Amikor elmentem mellette, belenéztem a szemébe, a többiek félrenéztek.

Aztán visszatértünk, és mindenannyian leültünk az asztalhoz, ettünk és ittunk és beszélünk, vidám volt és zajos. Időnként felé néztem, a fiúm felé, láttam, hogy alig várja, hogy menjünk, de még nem akartam menni. A pincérnő odajött hozzáink, és öngyújtóval meggyújtott valami erős italt, hideg, kék tűzet ittunk,

tüzet ittunk, az ital melegen szétáradt a testemben, felálltam és táncolni mentem. Őrülten jó csukám volt, egészen szoros világosbarna csizma, aztán visszamentem a bárpulthoz, és ittam még kék tüzet; amikor visszatértem a társasághoz, és a székre ültem, táncolni akartam vele, de nem akart, a teste olyan volt, mintha megmerevedett volna, csak ült és nézett, mintha félholt lett volna.

Az a fickó a túl nagy sapkában és rongyos kesztyűben bejött, jött az elég ijesztő kilövőpisztollyal a kezében; belement a tolongásba, mindenki átnézett rajta, hiszen ő nem volt senki megvalósult vágya. A fickó a földre esett, a kesztyű lecsúszott a kezéről, és a sapka a földre hullott. Amikor lábra állt, felhúztam a kesztyűt a kezére, és a fejébe húztam a sapkát, mintha új emberkét állítanék össze, közben a többiek nevettek; aztán megsimogattam a dühös, szomorú szemeket, amelyekben parányi tüzek pisláktak.

Visszaültem a fiúm mellé, az emberek még a fickón nevettek, aki távozott a helyiségből kezében a mordállal. Ezután történt, nehezen emlékszem, olyan volt, mint az álomban: füstfátyol ölelt át gyengéden, körbefonódott a lábaim körül, mint egy játékos cicus, kúszott, és belül csiklandozta bőröm, a lábszáramat. Forráságot éreztem a csizmában, a sarkánál, meggyulladtam, úgy tűnt, hogy égek mindattól a tüztől, amit megittam; valami izzott bennem, a tűz fénylett, az asztalra ugrottam, és táncoltam égő csizmával, mint valami filmben, de csak töredékesen emlékszem, csak akadozó képek jönnek fel emlékeimben: valaki vizet hozott, és a lábamra öntötte, valaki más lehúzta a csizmát, sokat nevettünk, ujjakra emlékszem, amik a meztelen lábamat simogatják, és a égett szagra, nehéz és bódító, mint a vonatok szaga, amelyek egykor a falum mellett közlekedtek. Kiabáltam: „Találjátok meg azt, aki a csikket a csizmámba dobta, találjátok meg, öljétek meg!” – ám a hangom mintha valaki másé lett volna, távoli, és a testemen kívüli. Egy pohár csattant a földön, nedves csillag nőtt ki belőle lassan, kék lángok lövellték ki az üvegdarabokból.

Levettem a másik csizmát is, és egy ideig mezítláb jártam. Visszamentem hozzá, a megvalósult vágyamhoz. Egész idő alatt az asztal mögött ült, és meg sem mozdult, csak figyelt, az ölébe ültem, és azt kérdeztem, van-e valami baj, megsimogatott, és azt mondta, hogy nincs semmi baj. Megkérdezte, hogy éget-e, és hogy minden rendben van-e velem, anélkül, hogy a szemembe nézett volna. Aztán megkérdeztem őt, hogy szégyelli-e magát, és ő azt mondta, hogy nem szégyelli magát, de én tudtam, és dühös lettem, a barátja ölébe ültem, és azt mondtam neki, hogy, ha szégyell engem, elmegyek mással, aki nem szégyell engem. Egy csomó különféle italt ittam, és a barátai ölébe ültem, és mezítláb táncoltam az asztalokon.

Odajött hozzám, magához vont, és azt mondta, hogy nem vagyok képes szeretni. A beszélő száját néztem, az arca tűzbe merült, elhamvadt, mint egy darab papír a lángokba vetve; nem mondtam meg neki, hogy milyen nagy, milyen

óriási szerelem van bennem, a teljes világosság, a teljes összpontosítás pillanatában minden óvatosan tekintek körbe, hogy a leégett cigaretta milyen lassan, lágyan és szeretve eresztem a csizmába, hogyan érzem meg az apró marást, apró gyulladást, a forróságot ott alul, hogyan táncolok aztán, magam gyújtom és oltom a saját tüzem, milyen egyedül vagyok a saját tüzem.

Amikor kiléptem, kint minden őrülten nyitott volt, nagy és szabad tél volt, és fent tüzek ezrei dideregték, és egy petárda, a mordályból kilőve, egyetlen fehér lángvirágot bontott az égre.

Liepsnojantis batas

Translated by Gabija Kiaušaitė
Contact of the translator: gabija.kiausaite@gmail.com

Labiausiai atsimenu pirmają ugnį ir tą girtą tipą, kuris virš galvos nešė didelį avilį, atvilktą iš miško, svirduliavo, vaipési, o tada sviedė medžio gabalą į liepsną. Galingai užsiplieskė, atrodė, kad virš ugnies šélo audra, buvo gražu ir magiška. Kaip tik tuo metu įsidrąsinau ir nuėjau prie jo, sédinčio kitoje ugnies pusėje, ant suoliuko su draugais, paklausiau, ar norėtų su manimi pašokti, jo draugai kvalai šypsojos ir laidė juokelius, – kaip vaikinams įprasta. Visą vakarą ji stebėjau, žinojau, kad tai jis, tas vienintelis, teturiu jį pagriebti. Laukė manęs. Man buvo nedrąsu, visa viduje virpėjau, nors taip visiškai ir neatrodė, tačiau žinojau, kad privalau tai padaryti. Nusivedžiau ji toliau nuo ugnies, nuo draugų, paskui mes šokome; iš pradžių sekėsi nekaip, tada man jis visiškai atsidavė, net émė vesti mane per tuos smulkius akmenėlius, girgždinčius po mūsų kojomis. Grįžome prie ugnies, ten kalbėjomės ir juokavome, ir žiūrėjome į liepsną, kažin kokia mergina šoko tiesiai prieš mus, į ritmą siūbavo pirmyn ir atgal, tarsi su kažkuo mylédamas.

Plonytės raudonos kraujagylsės garankščiavosi į tamsą, pakilo liepsnojantis lietus, kai vėl kažin kas ką paleido į ugnį. Gérème saldū likerį iš butelio, o iš mūsų burnų sklido stipriai aštrus kvapas, tai mums buvo nė motais, kai émėme bučiuotis; užsimerkėme, taip pat ir toji mergina, kuri lingavo su buteliu rankoje, užsimerkė ir šypsojos, lenkdama visa linguodama.

Kai kas iš mūsų liko iki ryto, pamenu didelius, šiltus akmenis apie laužą ir mažycius šnypšiančius driežukus.

Paskui dar prisimenu kai kuriuos dalykus iš anksčiau, ir iš vėliau, beprotiška, kaip lengvai grįžtu į praeitį, kaip žaibiškai šaudau šen ir ten, lyg driežai po šiltais akmenimis: prisimenu, kaip prieš méniesius užsimaniau vaikino. Nors ir turėjau jo viziją, kaip ir visos mano amžiaus merginos, tačiau nė vieno nenorejau ieškotis, troškau, kad man toks vaikinas pats realizuotusi. Taigi paémiau popieriaus lapą ir Jame užrašiau: aukštas, tamsiaplaukis, lieknas, draugiškas ir

panašiai, savo gražiausia rašysena prirašiau visą lapą ir dar daugiau – apgalvojau mažų mažiausias smulkmenas. Gyvai įsivaizdavau, kaip jis juda, kaip jis juokiasi ir kalba, apgalvojau apie jį viską, o paskui visą tą jo paveikslą su visomis smulkmenomis žodžiais nutapiau lape, tiesą sakant, visko nesugebėjau surašyti. Bet vizija jau buvo daugiau ar mažiau užbaigta, popierius ir rašiklis to nežino, tačiau *kažkas* mokės pamatyti šią viziją, sudėlioti jį iš mano aprašytų dalelyčių – taip tada galvojau. Ant sienos, ten, virš stalo užklajavau popierių ir po juo padariau mažą altorėlį. Nebuvau tikinti, ne taip, kaip to būtų norėjė kiti, tačiau sa-vaip; iš kažin kur gavau Marijos su Jėzumi skulptūrėlę, bet koks dievas būtų bu-vęs gerai, nors ir Budos skulptūrėlę ar kokio kito dievo, svarbiausia buvo tai, kad mano vizija atrastų kelią, praėjimą. Skulptūrėlę padėjau ant stalo kampo, papuošiau ją gėlėmis, paskui visur aplink pridėlioju arbatinių žvakucių, užde-giau jas ir mano kambaryste virpėdamos émė šokti liepsnelės. Tuomet suneriau rankas ir meldžiausi, kad mano troškimas išsipildytu.

Jei labai ko nors trokšti, tas noras išsipildo, nes tavo noras pritraukia energetines bangas, bent taip rašoma knygose, skaičiau, kad troškimas yra kaip me-diatorius, kuris užgauna gitaros stygas ir priverčia jas išgauti tam tikrą garsą: garsą, kuris ir yra tavo išsipildęs troškimas. Ir būtent tai, kas rašoma knygose, tikra tiesa, būtent taip ir atsitiko, vėl esu prie tos ugnies, sėdžiu su savo vaikinu, girtas tipas virš galvos neša didžiulį avilį, šokanti mergina linguoja keliais, ga-lingai įsiliepsnoja, tarytum virš ugnies audra, gražu ir magiška. Sėdime ir šoka-me, sėdime ir šokame, jo lūpos kvepia stipriu, saldžiu gérimu, ir mano lūpos tuo kvepia, žiūriu į jį ir visa virpu, tai jis, mano išsipildęs trošimas, geriame, bučiuojamės ir kalbamės visą naktį iki pat ryto.

O paskui prisimenu dar kitą dieną, tą, kai mudu éjome pasivaikščioti: buvo jau praéjės koks ménuso po mūsų pirmosios ugnies, tai buvusi tokia neiprasta diena, pūtė véjas, gandrai sklandé ten aukštai danguje ir tas baltas lauko takelis, kuriuo éjome, buvo paskendęs aukštoje, banguotoje žolėje lyg baltas liežuvis, ant kurio strikinėjo paukštelių. Mūsų plaukai buvo susitaršę, jaučiau véjų ant savo kūno, tarsi tai būtų buvęs koks trečiasis kūnas, éjome laikydamiesi už ran-kų. I orą kilo tiršti dūmai, girdéjome traškančias šakas ir lapus, pastebéjome, kaip rūksta iš pakelės krūmo ir pagalvojome, kad pats krūmas užsiliapsnojo, kaip tas iš Biblijos; paskui išvydome žmones, stovinčius už krūmo ir uždegusius išsikerojusį krūmyną. Pasijuokėme iš savo kvailumo. Glosčiau ilgas, lieknas smilgas. Priejome malkų krūvą, uždėjau delną ant lentos, ant nuo popiečio sau-lės šiltos jo odos.

– Ir mudu užsikurkime kokią ugnį, – tariau. Paémiau žiebtuvėlį ir paban-džiau uždegti vieną iš lentų. Jis nutaisė juokingai rimią veidą ir susirūpinęs žvalgesi aplink. Norėjau, kad pažaistume, tačiau jis nebuvu tam nusiteikęs, at-rodė, kad nesupranta. Nuo ilgo žiebtuvėlio laikymo émė kaisti pirštai.

– Reikia benzino, kad užsidegtų, – rimta veido išraiška jam pasakiau. – Einam paieškot kokios skardinės? – Visas nustebės, veik išsigandęs spoksojo į mane.

– Juokauju gi, – nusijuokiau, tuomet už malkų krūvos užsidegėme suktinę, vakarėjo, debesys plaukė visiškai raudonu dangumi, pūtė vėjas ir šiugždėjo aukštos žolės. Sekundei pasirodė, kad jo nėra šalia, todėl, kad jį pajausčiau, paėmiau jo ranką.

Paskui keletą mėnesių gyvenome kartu, lankėme paskaitas ir dirbome, niekur nėjome, tik pasivaikščioti į artimiausią parką arba kiną artimiausiamame mieste. Turėjo jis savo butą, gaminomės valgyti ir myléjomės, ir kalbėjomės. Buvo gera.

Bet vieną dieną vėl atkeliavo ugnys, atsitiko tai, kas ir turėjo atsitikti.

Bare ant stalo degė arbatinės žvakutės, beveik aklinoje tamsoje didžėjus leido gerus *house* muzikos gabalus, gérème saldžius, svaiginančius gérimus ir šokome, aš ir mano draugai, jis ir jo draugai. Prieš išeinant į vakarėlį, sakė, nenorės eiti, tenori būti su manimi, jau persisotinės tų taip vadinančių draugų ir tuščių vakarėlių ir kad jau šitas etapas praeity. Tačiau aš jam pasakiau, kad turime eiti, kadangi žmonės privalo bendrauti ir palaikyti ryšius, ir taip kurti santykius, kaip skruzdės, kurios judančiais, virpančiais čiuptuvėliais vis ieško viena kitos. Taigi išėjome, buvo *faina*, visi šokome. O kai atėjo toji mūsų visų laukta valanda, su stiklinėmis rankose išlékėme laukan ir stebėjome fejerverkus. Beformiai šešeliai bégiojo baro automobilių aikštéléje ir statė raketų tūteles ant žemės iki tol, kol neišsiverždavo liepsnų liežuviai; raketos vis kilo į dangų, visos liepsnojančios skrodė šaltą žiemos orą ir sprogdamos virpino stiklus; nuostabių formų šviesos krito ant žemės, o aikštélé prasklendė skaidrūs dūmai; viskas atrodė kaip prieš kažin kokią greitai ivyksiančią beprotystę, naujajį karą. Šviesos ir šešeliai, šviliplianti raketa, danguje sušvitusi ugnis ir parako kvapas nutūpė ant mūsų kūnų.

Vienas tipelis su per didele kepure ir apdriskusiomis pirštinėmis melanco liškai stovėjo aikštéléje su sugedusiu signaliniu pistoletu, kai tuo tarpu po automobiliais kaip tekanti lava švysčiojo ugnies žiežirbos; man jo buvo gaila, tačiau žinojau, kad ne visiems išsipildo norai ir taip turi būti. Praeidama pro šalį, tik vienintelė aš pažvelgiau jam į akis, visi kiti jo tarytum nematė.

Paskui visi sugrižome į vidų, susėdome už stalo, valgėme ir gérème, buvo smagu ir triukšminga. Vis pažvelgdavau į jį, savo vaikiną, mačiau, kad laukia nesulaukia, kada galésime eiti, tačiau aš to dar nenorejau. Prie mūsų priėjo padavėja ir su žiebtuvėliu uždegė kažin kokius stiprius gérimus, gérème šaltą mėlyną ugnį, gérème *ugnį*, gérimas šiltai pasklidą po mano kūną, atsistojau ir nuėjau šokti. Turėjau *žiauriai* gerus batus, gerai prigludusius, šviesiai rudos spalvos aulinius, paskui nuėjau prie baro ir darsyk išgėriaus mėlynosios ugnies; kai grįžau pas draugus ir atsisėdau prie stalo, norėjau eiti pašokti su juo, tačiau jis nenorėjo, jo kūnas buvo sustingęs, tik sédėjo ir žiūrėjo tokiu žvilgsniu lyg pu siau miręs.

Tas tipelis su per didele kepure ir apdriskusiomis pirštinėmis užėjo į vidų, įėjo tiesiai su tuo pačiu signaliniu pistoleto rankose; nusiyrė link minios, visi ir žiūrėjo į jį taip, tarsi jis būtų buvęs neišsipildęs niekieno noras. Tipelis pargriuvo ant grindų, pirštinė nuslydo nuo rankos ir kepurė nuslydo žemėn. Kol stojosi ant kojų, užmoviau pirštinę ir pataisau kepurę ant galvos, tarsi aprenginėčiau naujačių vyrelį, kai tuo tarpu kiti juokėsi; tuomet švelniai jam perbraukiau per pykčio kupinas, liūdnas akis, kuriose atsispindėjo mažutėlytės ugnies liepsnelės.

Vėl atsisėdau šalia savo vaikino, žmonės vis dar šaipėsi iš tipelio, kuris išėjo iš baro su signaline rankose. Vėliau tai ir nutiko, blogai teprisimenu, viskas lyg per sapną: mane švelniai apkabino dūmų skraistė, sukosi aplink mano kojas, kaip žaidžiantis kačiukas, lipo ir kuteno viduje mano odą, blauzdas. Pajutau šilumą bate, ties pėda, degino, rodėsi man, kad visa degu nuo tos išgertos mėlynosios ugnies; kažkas sušvito manyje, žérėjo ugnis, užšokau ant stalo ir šokau su liepsnojančiu auliniu kaip kokiamame filme, tačiau prisimenu tik nuotrupas, tik pavieniai kadrai mano atmintyje: kažkas atnešė vandens ir užpylė ant kojų, kažkas man nuavė batą, daug juokėmės, prisimenu pirštus, kurie glostė mano nuogą koją ir nuodėgulio kvapą, sunkų ir svaiginantį kaip kvapą tų traukinii, kurie važiuodavo pro mano kaimą. Šaukiau: „Suraskit man tą, kuris įmetė man cizq į batą, suraskit ir nužudykit!“, tačiau mano balsas skambėjo kaip visiškai kito žmogaus, svetimas ir ne iš mano kūno. Sudužo ant grindų stiklinė, iš jos pamažu skeidėsi šlapia žvaigždė, iš stiklo dirbinio šovė mėlynos liepsnos.

Nusaviau antrąjį batą ir kurį laiką vaikščiojau basa. Sugrižau pas jį – savo išsipildžiusių troškimą. Visą laiką sėdėjo prie stalo ir nė nekrustelėjo, tik stebėjo, atsisėdau jam ant kelio ir paklausiau, ar kažkas nutiko, paglostė mane ir atsakė, kad nieko. Paklausė, ar man degina ir ar viskas gerai su manim, tačiau į akis nežiūrėjo. Tuomet jo paklausiau, ar jam gėda, o jis atsakė, kad jam ne gėda, tačiau aš žinojau ir supykau, atsisėdau jo draugui ant kelių ir pasakiau, kad jei jam gėda su manimi, išeisiu pas kitą, kuris nesigėdija. Išgēriau visą krūvą skirtingu gėrimu ir sėdėjau jo draugui ant kelių, ir basa šokau ant stalų.

Atėjo pas mane, prisitraukė prie savęs ir pasakė, kad nemoku mylėti. Žiūrėjau į jo judančias lūpas, jo veidas tirpo ugnyne, suanglejo kaip popieriaus lapas, įmestas į liepsnas; nepasakiau jam, kokia didelė, kokia milžiniška meilė yra manyje, kaip akimirksniu su visišku aiškumu, visišku susikaupimu atsargiai apsdairau aplink, kaip létai užsidega cigaretė, švelniai ir rūpestingai įleidžiu į aulinį batą, kaip pajuntu mažą gėlimą, mažą užsidegimą, šilumą ten apačioje, kaip paskui šoku, pati uždegu ir užgesinu savo ugnis, kaip pati aš esu savo ugnis.

Kai išėjau į lauką, viskas čia buvo pasiutusiai aišku, žiema buvo didelė ir nepriklausoma, aukštai danguje virpėjo tūkstančiai ugninių, ir kažin kokia petarda, iššauta iš signalinio pistoleto, nušvito padangėje viena didele liepsna.

Запалената чизма

Translated by Darko Spasov
Contact of the translator: polatski@gmail.com

Како прво се сеќавам на првиот оган и на пијаниот тип што над глава донесе огромен трупец од шумата, едвај одеше, се кикотеше, и на крај го фрли во пламенот. Летнаа искри и се чинеше дека над огнот беснее виулица. Беше убаво и волшебно. Тогаш се охрабрив, отидов до него, седеше од другата страна на огнот, на клупа, со пријатели, го поканив да играме, неговите пријатели почнаа да се подбучнуваат и да се шегуваат, нормално, мажи. Цела вечер го гледав; знаев дека е тој, дека е вистинскиот, дека мора да биде мој. Ме чекаше. Ми беше незгодно, треперев во себе, не покажував, но знаев дека мора да го направам тоа. Го одвлеков понастрана од огнот, подалеку од пријателите, и, почнавме да танцууваме; отпрвин не му одеше, но бргу се препушти, дури и ме водеше по ситните камчиња, кои крцкаа под нашите нозе. Се вративме кај огнот, таму разговаравме и се шегувавме, ги гледавме пламените, една девојка играше веднаш пред нас, се нишаше напред-назад во ритам како да се љуби со некого.

Тенки црвени жили светнаа во темниот воздух, дожд од искри се крена кога некој повторно фрли нешто во огнот. Обајцата пиејме сладок ликер од шише и од нашите усти се ширеше силен и остатар мирис, но тоа не ни пречеше да се бакнувавме; мижевме, а мижеше и девојката пред нас, која се нишаше со шише в рака, се смееше и потклекнуваше со колената.

Неколкумина останавме до изутрината, се сеќавам на големите топли камења околу огнот што веќе тлееше и на малите гуштерчиња што трчкаа под нив.

Потоа се сеќавам и на оние работи од порано, многу поодамна, откачено е со каква леснотија се враќам во минатото, како молскавично скокам де ваму де таму, како гуштерчињата под топлите камења: се сеќавам како пред неколку месеци си посакав дечко. Сум имала типови, како и секоја девојка на мои години, но не сакав веќе да барам, сакав

тој – да ми се случи. Затоа зедов хартија и напишав: висок, темнокос, вит, љубезен и така натаму, цела страница испишав со убави букви, така најдобро си претставував како се движи, како се смее и како зборува, буквально сè смислив за него, а потоа целата таа слика со сите детали ја запишав, макар што не успеав да запишам сè од тоа. Сепак, сликата беше направена, хартијата и моливот не можат да знаат, но *тоа* би можело да ја види сликата, да ја состави од делчињата што ги запишав, си помислив тогаш. Листот го залепив на сид, таму, над масата, и под него направив мало олтарче. Не бев верник, не онака како што сакаа другите, туку како што си знам; од некаде добив мала статуа на Марија со Исус, кој било бог би бил во ред, би можел да биде и Буда или некој друг бог, се работеше за тоа само мојата слика да најде пат, премин. Статуетката ја ставив во аголот на масата и ја украсив со цвеке, потоа наоколу распоредив еден куп чајни свекички и ги запалив така што мојата соба трепереше и потскокнуваше од нивните пламенчиња. Потоа малку ги склопив рацете и се молев за остварување на желбата.

Желбата ќе ти се исполни, треба само силно да се посака, зашто таа, желбата, вивнува во струните на енергијата, така пишува во книгите, така читав, желбата е како перце што удира по жиците на гитарата и ги принудува да дадат звук: звук – твојата остварена желба. И тоа што пишува во тие книги е вистина, токму така и се случи. Повторно сум таму покрај првиот орган, седам со мојот дечко, пијан тип носи над глава голем трупец, разиграна девојка потклекнува со колената, силно заискрува, небаре над огнот беснее бура, убаво е и волшебно. Седиме и играме, седиме и играме, неговата уста мириса на силен, благ пијалак, и мојата уста мириса, го гледам и треперам, овде е тој, мојата остварена желба, пиеме и се бакнуваме, зборуваме до долго во ноќта, сè до разденување.

Потоа се сеќавам и на еден друг ден, тогаш кога заедно отидовме на прошетка: неколку месеци по нашиот прв орган, беше необичен ден, дуваше ветер, штровите лебдеа високо, а белиот полски пат по кој одевме беше потопен во високата и разбранувана трева како долг бел јазик, по кој потскокнуваа мали птици. Косите ни беа размрсени, ветрот го чувствувај како ме допира како некое трето тело, се држевме за раце и одевме. Во воздухот се извиваше густ чад, слушнавме пукање од гранки и лисје и забележавме дека чади од една од грмушките покрај патот, па си помислившме дека грмушката се запалила сама од себе, како во онаа библиска приказна; потоа забележавме едни луѓе кои стоеја одзади и ги палеа враснатите грмушки. Се смеевме на сопствената глупост. Ги галев долгите тенки треви. Поминавме покрај куп дрвена граѓа, дланките ги положував на штиците, на нивните кожи стоплени од попладневното сонце.

„Ајде и ние да запалиме оган,“ реков. Зедов запалка и се обидов да запалам една од штиците. Направи смешно сериозен израз и загрижено се разврте наоколу. Сакав да си играме, но тој беше пресериозен за игра, изгледаше како да не разбира. Прстите ме печеа од долгото држење на запалката.

„Треба бензин за да се запали,“ му реков со сосема сериозен израз на лицето. „Да одиме по кантичка?“ Зачудено, речиси исплашено ме погледна.

„Се шегувам,“ почнав да се смеам, а потоа зад складиштето испуштивме еден цв oval, се стемнуваше, по небото, кое стана сосема црвено, се пластеа облаци, дуваше ветер, а високите треви шумолеа. За миг ми се пристори дека тој воопшто не е до мене, па морав да го фатам за рака за да го почувствуваам.

Потоа неколку месеци живеевме заедно, одевме на предавања и работевме, и никаде не ни се одеше, освен на прошетка во близина или на кино во поблискиот град. Тој имаше свој стан, готвевме, се љубевме и разговаравме. Беше убаво.

Еден ден повторно се јавија огновите, се случи она што мораше да се случи.

Во кафулето гореа чајни свеќи, во полутемница дицејот пушташе многу добар хаус, пневме вкусни, опојни пијачки и игравме, јас и моите пријатели, тој и неговите пријатели. Пред да појдеме на забавата ми рече дека не му се оди, дека би му било поубаво да сме сами заедно, дека му е преку глава од таканаречените пријатели и јалови забави и дека ги надминал тие работи. Јас реков дека мора да излеземе, дека луѓето се за да се дружат и да воспоставуваат односи и да градат врски како мравките кои со нивните подвижни и растреперени антени цело време удираат една од друга. На крајот сепак отидовме, беше супер, сите игравме. Кога дојде време за она што сите го чекавме, излеговме надвор и со чаши в раце го гледавме огнометот. Сенки од силуети трчаа по паркингот пред локалот и поставуваа фишети со ракети на земја, од кои летнуваа заслепувачки пламени; ракетите се креваа в небо, искри летаа низ студениот воздух, а експлозии ги тресеа стаклата; чудесни светлосни шари се исцртуваа по земјата, а низ паркингот се разнесе прозирен чад; беше како почеток на некоја луда, нова војна. Светлините и сенки, свирежи од ракети и мирис на барут по нашите тела, а на небото – распукнат оган.

Еден тип со проголема капа и скинати ракавици тажно стоеше на паркингот со расипан пиштол-плашливец, додека по ламарината од автомобилите ползеше отсјај од огнот како некоја магма; ми беше жал за

него, ама знаев дека не може сите да бидат остварена желба и дека така мора да биде. Поминувајќи покрај него погледнав во неговите очи. Сите други гледаа настрана.

Потоа се вративме и сите заедно седнавме на маса, јадевме, пиевме, зборувавме, беше весело и бучно. Кога ќе погледнев кон него, кон дечко ми, гледав дека едвај чека да си одиме, ама мене не ми се одеше. Келнерката дојде кај нас и со запалка запали некакви сини пијачки, пиевме студен син оган, пиевме *оган*, пијалакот топло се разнесе низ моето тело, станав и отидов да играм. Имав обуено ептен добри, сосем припиени светлокфеави чизми, потоа отидов до шанкот и испив уште неколку од сините огнови, се вратив кај друштвото и седнав, сакав да играм со него, ама тој не сакаше, неговото тело беше здрвено, само седеше и гледаше, како полумртвоец.

Типчето со преполема капа и скинати ракавици влезе, влезе со плашливецот в рака; дојде до кошкање, сите го гледаа напреку, зашто тој не беше ниција остварена желба. Падна на земја, ракавицата му падна од рака, а капата му одлета по подот. Кога стана, му ја ставив ракавицата на рака и капата на глава, како да составувам ново човече, другите се смееја; потоа го погалив по гневните а тажни очи, во кои светкаа мали оганчиња.

Седнав кај дечко ми, луѓето му се смееја на типчето додека излегуваше со плашливецот в рака. Потоа се случи, слабо се сеќавам, беше како во сон: една лента од чад нежно ги врза моите нозе, се замота како палаво маче и почна да ме чеша внатре, по потколениците. Почувствувајќи топлина во чизмата, до петата, ме запече, ми се чинеше дека горам од сиот оган што го испив; нешто тлееше во мене, огнот жареше, скокнав на маса и играв со запалена чизма, како на филм, а се сеќавам само на делови, на стоп кадри што доаѓаат во моето сеќавање: некој донесе вода и ме полеа по нозете, некој друг ме собу, многу се смеевме, се сеќавам на прстите што ме галеа по голата нога, на мирисот на запалено, на тешкиот и опоен мириис на возовите што порано возеа покрај нашето село. Викав: „Најдете го оној што ми фрли доторче во чизмата, најдете го и убијте го!“, но мојот глас беше како глас на некој друг, оддалечен и надвор од моето тело. Една чаша тресна на подот, од неа почна полека да расте мокра звезда, а од стаклото излегаа модри пламени.

Ја собув и другата чизма и некое време поодив боса. Се вратив кај него, кај мојата остварена желба. За сето тоа време останал покрај масата и воопшто не се возбудил, само гледал, само набљудувал, седнав на неговото колено и го прашав дали има некаков проблем, ме погали и ми рече дека нема проблем. Ме праша дали ме пече и дали е сè во ред со мене без да ме погледне в очи. Потоа го прашав дали му е срам, а тој ми рече дека не му е срам, ама јас знаев и се налутив, седнав на коленото на неговиот пријател

и му реков дека ако се срами од мене ќе појдам со друг што не се срами од мене. Испив еден куп различни пијалаци и се преместував од колено на колено на неговите пријатели и боса играв по масите.

Дојде до мене, ме повлече и ми рече дека сум неспособна за љубов. Гледав во неговата зазборена уста, неговото лице се топеше во огнот, јагленосуваше како лист хартија фрлен во пламен; не му кажав колку голема, колку огромна љубов има во мене, како во момент на целосна јаснотија, целосна сосредоточеност внимателно погледнувам наоколу, цигарата, полека, нежно и со љубов ја спуштам во чизмата, потоа како го чувствуваам ситниот убод, топлината таму долу, потоа како играм, како сама ги палам и ги гаснам своите огништа, како сум самата свој орган.

Кога излегов, надвор беше некако откачено отворено, зимата беше голема и слободна, горе трепереа илјадници огнови, а една петарда испукана од плашливец, на небото се расцвета во бел пламен.

Огненная туфелька

Translated by Nadežda Starikova
Contact of the translator: nstarikova@mail.ru

Сначала я вспоминаю наш первый костер и того пьяного типа, который держал над головой большой улей, притащенный из леса, тип спотыкался, скалил зубы, а потом бросил эту деревяшку в огонь. Посыпались искры, создалось впечатление, что над костром пронесся маленький вихрь, в этом была красота и волшебство. Тут я набралась храбрости и подошла к нему, он сидел с другой стороны костра на лавке с друзьями, я спросила, не хочет ли он со мной потанцевать, друзья ухмылялись и отпускали шуточки, как это обычно делают парни. Я наблюдала за ним весь вечер, чувствовала, вот он, тот самый, настоящий, мой – стоит только руку протянуть. И он ждал меня, только меня. И хотя было неловко, внутри все дрожало (хотя я этого не показывала), я знала, что должна делать. Увела его от костра, от друзей, потом мы танцевали; сначала было трудновато, но потом он полностью уступил мне инициативу, пошел провожать, и мелкая галька поскрипывала под нашими ногами. Мы вернулись назад к костру, говорили, шутили, смотрели на пламя, прямо перед нами танцевала какая-то девушка, она раскачивалась взад и вперед, словно в ритме любовного соития.

Кто-то бросил что-то в костер, и поднялся фонтан искр, тонкие красные нити выстреливали в темноту. Мы с ним пили сладкий ликер из горла, от нас обоих несло алкоголем, но целоваться это не мешало; мы закрывали глаза, также делала та девушка, что танцевала с бутылкой в руках, она смеялась и приседала.

Кто-то остался до утра, помню большие теплые камни у тлеющего костра и маленьких ящерок, шмыгавших между ними.

Помню многое из того, что было после, а еще больше, из того, что происходило до, я вообще патологически легко возвращаюсь в прошлое, сную туда-сюда как те ящерки по теплым камням: несколько месяцев

назад я изнывала в поисках парня. У меня, как и у всех моих сверстниц, сложился его образ, и я хотела, чтобы он воплотился в жизнь – именно такой и никакой другой. Я взяла лист бумаги и написала: высокий, темноволосый, стройный, приветливый и так далее, исписала весь лист красивым почерком, как я умею, больше того – вообразила его себе во всех деталях. Живо представила, как он двигается, как улыбается, как говорит, все в нем придумала, потом подробно, во всех деталях записала, хотя, конечно, всего зафиксировать не получилось. Но образ был создан, бумага и перо не могут, но оно сможет увидеть этот образ, сложить его из качеств, которые перечислены, я была тогда в этом уверена. Прикрепила лист бумаги на стену, туда, над столом, а снизу устроила маленький алтарик. В церковь я не ходила, верила в бога по-своему, не так, как другие: нашла где-то фигурку Девы Марии с младенцем Иисусом, вообще-то подошло бы любое божество, статuetka Будды или кого-нибудь еще, важно, чтобы у образа, созданного мной, возник астральный канал. Фигурку поместила на угол стола, украсила цветами, рядом расставила и зажгла полную пригоршню плавающих свечей, так что их отблески трепетали и плясали по всей комнате. Потом сложила руки и начала молиться, чтобы мое желание сбылось.

Если чего-нибудь сильно хотеть, желание сбывается, потому что оно усиливается потоками твоей энергии, так пишут в книгах, которые я читала. Желание это медиатор, который ударяет по струнам гитары и заставляет их выдать нужный звук: этот звук и есть реализация желания. Написанное в этих книгах – правда, именно так все и случилось, я снова сижу там, у нашего первого костра, сижу со своим парнем, пьяный тип несет над головой большой улей, танцующая девушка приседает, искры сыплются во все стороны, словно над костром проносится вихрь, все прекрасно и волшебно. Мы то сидим, то танцуем, его губы пахнут крепким сладким алкоголем, мои тоже, я смотрю на него и трепещу, он – моя воплощенная мечта, он здесь, и мы пьем, целуемся и говорим всю ночь напролет, до самого утра.

Помню другой день, когда мы вместе отправились на прогулку: это было где-то через месяц после нашего первого костра, день был странный, было ветрено, аисты парили высоко в небе и дорога через поле, по которой мы шли, была похожа на длинный белый язык, по ней сновали маленькие птички, а сама она утопала в высокой колыхавшейся траве. Мои волосы растрепались, мы шли, держась за руки, третьим в нашей компании был ветер. Вдруг в воздухе начал виться густой дым, мы услышали треск веток и листвы, увидели, что дым поднимается из кустов возле дороги и подумали, что они загорелись сами собой, как в известной библейской притче,

потом заметили стоявших рядом людей, которые поджигали разросшийся кустарник. И мы посмеялись над своей наивностью. Я гладила руками длинную, упругую траву. Мы шли мимо склада древесины, ладонями я касалась стволов, их теплой от полуденного солнца коры.

«Давай-ка тоже зажжем огонь», – сказала я. Достала зажигалку и попыталась с ее помощью зажечь одну из досок. Он сделал до смешного строгое лицо и озабоченно посмотрел вокруг. Я хотела игры, а он был слишком серьезен, и похоже, меня не понимал. Огонь зажигалки начал обжигать мне пальцы.

«Сюда бы хорошо бензину, чтобы зажглось», – сказала я с невозмутимым выражением на лице. – «Пойдем, поищем канистру?». Он взглянул на меня с удивлением, почти со страхом.

«Шучу», – засмеялась я, потом за бревнами мы раскурили косячок, смеркалось, облака сгущались, небо алело, поднимался ветер, высокая трава шумела. На мгновение мне показалось, что его нет рядом, испугавшись, я схватила его руку, чтобы убедиться, что все в порядке.

Потом несколько месяцев мы жили вместе, оба учились и работали, никуда особенно не ходили, только на прогулки по окрестностям или в город в кино. У него была своя квартира, мы готовили дома, любили друг друга, разговаривали. Было здорово.

Но однажды опять возник огонь и случилось то, что должно было случиться.

Плавающие свечи на столиках в кафе, полутьма, крутой диджей крутил музыку в стиле «хаус», мы пили горячительные напитки и танцевали, я и мои друзья, он и его друзья. Перед самым отходом из дома, он сказал, что идти не хочет, будет лучше, если мы просто побудем вдвоем, ему надоели все эти так называемые друзья и бессмысленные увеселения, ему всего этого больше не хочется. Но я сказала, что мы должны выходить в свет, мы же люди, общественные существа, должны дружить, завязывать контакты, устанавливать связи, как муравьи, которые своими подрагивающими усиками все время натыкаются друг друга. И мы пошли, и было супер, все танцевали. Потом настал час, которого все ждали, мы выбежали наружу со стаканами в руках смотреть фейерверк. Темные фигуры бегали по парковке перед кафе и устанавливали на земле связки пиротехнических ракет, из которых потом рвануло слепящее пламя; ракеты устремились в небо, искры свистели в морозном зимнем воздухе, взрывы сотрясали оконные стекла; возникали удивительные световые узоры, над парковкой плыл прозрачный дым; казалось, мы на пороге какой-то новой безумной войны. Когда на небе расцвели огни, свет и тени, свист ракет и запах пороха наполнили наши тела.

Какой-то тип в огромной шапке и драных перчатках мрачно стоял на парковке со сломанным сигнальным пистолетом в руке, а в это время по поверхности автомобилей скользили отблески огней, похожие на текущую лаву; почему-то мне было жаль его, но я понимала, что все желания не могут сбыться, с этим ничего не поделаешь. Проходя мимо, я, в отличие от всех остальных, посмотрела ему в глаза.

Потом мы вернулись, все вместе сели за стол, ели, пили, говорили, было шумно и весело. Иногда я поглядывала на него, на своего парня, видела, что он ждет, не дождется, когда мы уйдем, но уходить мне не хотелось. Официантка принесла выпивку, подожгла напиток, и мы пили холодный синий огонь, *огонь*, который тепло растекся по всему телу, я встала и пошла танцевать. На мне были умопомрачительные туфли, узкие, светло-коричневые, потом я подошла к стойке и выпила еще синего огня; вернувшись в компанию и усевшись на стул, снова захотела танцевать, танцевать с ним, он отказался, сидел, весь какой-то застывший, неживой и смотрел в одну точку.

Тип в шапке и драных перчатках вошел внутрь, он так и держал в руке разбитую ракетницу; началась толкотня, все на него косились, он же не был ничьим несбывшимся желанием. Он рухнул на землю, перчатка слетела с руки, шапка покатилась по полу. Когда он поднялся, я натянула ему перчатку, нахлобучила на голову шапку, словно лепила человеческую фигуру, остальные в это время заливались смехом; потом провела рукой по его колючим, печальным глазам, в которых мерцали огоньки.

Я вернулась к своему парню, люди смеялись вслед вышедшему из кафе типу с ракетницей. То, что произошло потом, помню плохо, все было как во сне: меня обволокла пелена дыма, обвилась вокруг ног как игривая кошка, терлась, щекотала кожу, голень. Я почувствовала тепло, идущее от каблука, меня припекало, казалось, во мне вспыхнул весь огонь, что был выпит, он тлел, а потом разгорелся, я вскочила на стол и начала танцевать прямо в пылающей туфле-лодочке, это было как в кино, дальше в памяти возникают только обрывки, всплывают отдельные кадры: кто-то принес воду и вылил мне на ноги, кто-то другой снял с меня туфлю, мы смеялись, помню прикосновение пальцев, гладивших меня по голой ноге, помню запах горелого, тяжелый и дурманящий, так пахли поезда, которые иногда проносились мимо моей деревни. Я кричала: «Найдите того, кто засунул мне в туфель окурок, найдите и прибейте!», и это был не мой голос, а кого-то другого, раздававшийся откуда-то со стороны. Стакан упал на пол, из него медленно растекалась звезда, языки синего пламени лизали стекло.

Я сняла вторую туфлю и некоторое время ходила босая. Вернулась к нему, к моему воплощенному желанию. Все это время он сидел за столом,

не шелохнувшись, наблюдал, я села к нему на колени и спросила, что не так, он погладил меня и сказал, что все хорошо. Не глядя мне в глаза, спросил, все ли со мной в порядке, не больно ли . Потом я спросила, уж не стесняется ли он меня, он ответил, нет, но я не поверила и рассердилась, села на колени к его другу и выпалила, раз он меня стыдится, буду общаться с тем, кто за меня не будет краснеть. Потом выпила целый букет разных напитков, посидела на коленях у разных его друзей и, босая, плясала на столах.

Он подошел ко мне, притянул к себе и сказал, что я не способна любить. Я смотрела, как двигаются его губы, его лицо словно таяло в огне, обугливалось как лист бумаги, брошенный в костер; я не стала ему говорить, какая великая, безмерная любовь живет во мне, как в момент абсолютного просветления, полной сосредоточенности я осторожно оглядываюсь вокруг, как медленно, нежно, любовно опускаю догорающую сигарету в туфель, как чувствую легкий укол, жжение, потом жар там внизу, как потом танцую, то зажигая, то притушивая свои огни, потому что я сама себе огонь.

Когда я вышла наружу, передо мной раскинулся сумасшедший простор, огромный, вольный, зимний, наверху догорали тысячи огней, и какая-то одиночная петарда, вылетевшая из ракетницы, расцвела на небе белым пламенным цветком.

Čizma u plamenu

Translated by Dragana Bojanić Tijardović
Contact of the translator: d.b.t@sbb.rs

Najpre se sećam prve vatre i onog pijanog tipa kako iznad glave nosi veliki panj koji je dovukao iz šume, posrčući i smejući se, a zatim taj komad drveta baca u plamen. Iskre su poletele, izgledalo je kao da se iznad vatre razbesnela oluja, bilo je lepo i čarobno. Tada se ohrabrih i krenuh ka njemu, sedeo je sa druge strane vatre, na klupi, sa prijateljima, rekla sam mu da li hoće da pleše sa mnom, njegovi su se prijatelji smejući, istresajući šale, kao što je običaj kod momaka. Celo veče sam ga posmatrala, znala sam da je on, da je onaj pravi, da samo moram da ga uzmem. On me je čekao. Bilo mi je nepriyatno, iznutra sam treperila, mada to spolja nisam pokazivala, a znala sam da moram to da uradim. Odvedoh ga dalje od vatre, dalje od prijatelja, onda smo plesali; najpre je bilo teško, zatim mi se sasvim prepustio, čak me i vodio preko onog sitnog kamenja koje je škripelo pod našim nogama. Vratismo se kod vatre, tamo se razgovaralo i šalilo, i gledalo u plamenove, jedna devojka je igrala tu ispred nas, ljuljajući se napred nazad u ritmu vođenja ljubavi sa nekim.

Tanke crvene žile zadrhtale su u tamnom vazduhu, kiša iskri se digla, kad je neko opet nešto ubacio u vatru. Nas dvoje smo pili slatki liker iz flaše, iz naših se usta osećao jak i oštar miris koji nam nije smetao dok smo se ljubili žmureći; žmurila je i ona devojka koja se ljuljala sa flašom u ruci, smejući se i klecajući kolenima.

Nekoliko nas ostalo je sve do jutra, sećam se velikog toplog kamenja oko vatre koja tinja i malih guštera koji su se brzo sakrivali pod kamenje.

Sećam se i onih stvari ranije, još ranije, ludo je to što se s tolikom lakoćom vraćam u prošlost, kojom brzinom šmugnem kao gušter pod topao kamen: sećam se kako sam pre nekoliko meseci poželeta da imam momka. Imala sam momke, kao i sve devojke mojih godina, ali nisam više htela nikoga da tražim, htedoh da mi se momak – ostvari. Uzeh tako komad papira i napisah: visok, tamnokos, vitak, ljubazan, i tako dalje, ispisah ceo list lepim rukopisom, onako

kako najbolje znam, i više od toga, zamislih ga u svim detaljima. Živo zamislih kako se kreće, kako se smeje i kako govori, smislih baš sve o njemu, onda taj lik sa svim detaljima zapisah na papir, mada nisam mogla da zabeležim baš sve. Ali lik je stvoren, papir i pero ne mogu da znaju, ali *ono* će umeti da vidi taj lik, da ga sastavi od komadića koje sam zabeležila, mislila sam tada. Zalepih papir na zid, iznad stola, i ispod njega sačinih mali oltar. Nisam bila religiozna, ne onako kako htetoše drugi, već na svoj način; negde pronađoh malu statuetu Marije sa Isusom, bilo koji bog bio bi dobar, mogla bi da bude i statua Bude ili bilo kojeg drugog boga, radilo se samo o tome da moj lik pronađe put, prolaz. Statuetu stavih u ugao stola i ukrasih je cvećem, oko nje rasporedih mnogo malih svećica koje zapalih, i moja soba zatreperi u plesu sitnih plamenova. Zatim sklopih ruke u molitvi da mi se želja ostvari.

Ako se jako želi, želja će se ostvariti, jer se želja ispreplete sa strunama energije, tako piše u knjigama koje sam čitala, a želja je kao trzalica koja klizi preko struna gitare, prisiljavajući ih da puste određeni zvuk: zvuk koji je naša ostvarena želja. To što piše u tim knjigama je tačno, upravo se tako i desilo, opet sam tamo pored prve vatre, sedim sa svojim momkom, pijani tip iznad glave nosi veliki panj, devojka zanesena plesom savija se u kolenima, iskre se rasplamsavaju kao da iznad vatre besni oluja, lepo je i čarobno. Nas dvoje sedimo i plešemo, njegova usta mirišu na jako, slatko piće, i moja usta mirišu, gledam ga i drhtim, on je tu, moja ostvarena želja, pijemo i ljubimo se, i razgovaramo do duboko u noć, sve do jutra.

Sećam se i jednog drugog dana, onog kad smo zajedno krenuli u šetnju, bilo je to otprilike mesec dana od naše prve vatre, beše neobičan dan, duvao je vetar, rode su lebdele visoko gore u vazduhu, a beli poljski put kojim smo hodali beše potopljen u visoku talasastu travu kao dugački beli jezik po kojem su skakutale male ptice. Kose su nam se mrsile, osećah vetar uz svoje telo, kao da je treće telo, držasmo se za ruke dok smo hodali. Kroz vazduh je vitlao gusti dim, čuli smo pucketanje grana i lišća, primetismo da se dimi iz grma pored puta, mislili smo da se grm zapalio sam od sebe, kao u biblijskoj priči; onda primetismo ljude koji su stajali iza i palili razgranato grmlje. Smejali smo se svojoj gluposti. Ja sam milovala duge vitke travke. Prođosmo pored naslaganih dasaka, spuštah dlanove na daske, na njihovu kožu, toplu od popodnevnog sunca.

»Hajde da i nas dvoje zapalimo vatrū«, rekoh ja. Uzeh upaljač pokušavajući da njime zapalim jednu dasku. Njegovo se lice smešno uozbiljilo dok se zabrinuto osvrtao oko sebe. Htela sam da se igramo, ali on je bio preozbiljan za igru, izgledalo je da ne razume. Prsti su me pekli od dugog držanja upaljenog upaljača.

»Treba mi benzin da ovo zapalim«, rekoh mu sasvim ozbiljnog izraza na licu. »Hajde da nabavimo jednu kanticu?« Pogledao me začuđeno, skoro uplašeno.

»Samo se šalim«, nasmejah se, a onda smo iza naslaganih dasaka zapalili džoint, spušтало se veče, oblaci su se gomilali na potpuno crvenom nebu, vетар je duvao dok su visoke trave šumele. Na trenutak mi se učinilo da on uopšte nije kraj mene, pa sam morala da ga uhvatim za ruku da bih ga osetila.

Onda smo nekoliko meseci živeli zajedno, oboje smo išli na predavanja i radili, nigde nismo izlazili, izuzev u šetnje obližnjom okolinom ili u bioskop u obližnjem gradu. On je imao svoj stan, kuvali smo i vodili ljubav, i razgovarali. Bilo je lepo.

Ali jednog dana opet dodoše vatre, desilo se što je moralо да се desi.

Na stolovima u lokalу u polutami su gorele male svećice, didžeј je puštao ludački dobar haus, pili smo slatka, opojna pića i plesali, ja i moji prijatelji, on i njegovi prijatelji. Pre nego što krenusmo na zabavu rekao je da ne želi da ide, da bi radije bio sam sa mnom, da su mu dosadili takozvani prijatelji i besplodne zabave i da ga je sve to već prošlo. A ja sam rekla da moramo da izlazimo, jer ljudi moraju da se druže, da uspostavljaju kontakte i grade mreže, kao mravi koji se stalno sudaraju onim svojim treperećim antenama. Tako smo ipak otišli, bilo je fino, svi smo plesali. Kad je kucnuo očekivani čas, izašli smo sa čašama u rukama da bismo gledali vatromet. Ljudi su kao senke trčali po parkiralištu ispred lokalа stavljajući kutije od raketa na zemlju, dok iz njih ne buknuše zasplojujući plamenovi; rakete se uzdizade u nebo, iskre su prštale kroz hladan zimski vazduh, a eksplozije su tresle prozorska stakla; predivne svetlosne šare iscravale su se po tlu, dok se providan dim uzdizao iznad parkirališta; beše kao na početku nekog ludačkog novog rata. Svetlosti i senke, zviždanje raketa i miris baruta naseliše naša tela, dok su se na nebu rasplamsavale vatre.

Jedan tip sa prevelikom kapom i iscepanim rukavicama tužno je stajao na parkiralištu sa pokvarenim strašljivcem u ruci, dok su preko automobilskog lima klizili odsjaji vatri kao tečna magma; bilo mi ga je žao, ali znala sam da ne mogu svi da budu ostvarena želja i da tako mora da bude. Dok sam prolazila pogledah u njegove oči, svi ostali gledali su na drugu stranu.

Onda smo se vratili i svi seli za sto, jeli smo i pili i razgovarali, bilo je veselo i bučno. Ponekad bih ga pogledala, svog momka, videla sam da jedva čeka da odemo, ali ja nisam još htela da idem. Došla je konobarica i upaljačem zapalila nekakvo jako piće, pili smo hladnu plavu vatru, pili smo *vatru*, piće se toplo širilo mojim telom, ustadoh i krenuh da plešem. Bila sam obuvena u ludački dobre, tesno pripunjene svetlosmeđe čizme, a onda sam otišla do šanca i popila još plave vatre; kad sam se vratila društvu i sela na stolicu, htela sam da plešem s njim, ali on nije hteo, njegovo je telо bilo kao utrnulo, samo je sedeо i gledao, kao da je polumrtav.

Onaj tip sa prevelikom kapom i iscepanim rukavicama ušao je, došao je sve sa strašljivcem u ruci; došlo je do gurkanja, svi su ga popreko gledali, jer on nije

bio ničija ostvarena želja. Pao je na zemlju, rukavica mu je skliznula s ruke, a kapa odletela na pod. Kad je ustao, stavih mu rukavicu na ruku i kapu na glavu, kao da sastavljam novog čovečuljka, dok su se ostali smeiali; onda ga pomilovah po besnim tužnim očima u kojima su svetlucale male vatrice.

Sedoh opet pored svog momka, ljudi su se još smeiali onom tipu koji je napuštao lokal sa strašljivcem u ruci. Onda se desilo, ne sećam se dobro, bilo je kao u snu; veo od dima nežno me obgrlio okomotavši se oko mojih nogu kao nestaćna maca koja se penje i golica me iznutra po koži, po listu. Osetih topilnu u čizmi, pored pete, peklo me je, činilo mi se kao da gorim od sve vatre koju popilih; nešto je u meni tinjalo, vatra je žarila, skočih na sto i plesah sa čizmom koja gori, kao u nekom filmu, ali sećam se samo detalja, samo se zaustavljenе slike vraćaju u moje sećanje: neko je doneo vodu i polio me po nogama, neko drugi mi je izuo čizme, mnogo smo se smeiali, sećam se prstiju koji me miluju po goloj nozi, i mirisa paljevine, teškog i opojnog kao miris vozova koji su nekad prolazili pored mog sela. Vikala sam: »Nadite mi onoga ko je ubacio opušak u moju čizmu, nadite ga i ubijte ga«, ali moj glas beše kao glas nekog drugog, udaljen i van mog tela. Čaša se razbi o pod, od nje je polako rasla mokra zvezda, plavi plamenovi buktaše iz komadića stakla.

Izuh i drugu čizmu, i jedno vreme hodah bosa. Vratih se njemu, svojoj ostvarenoj želji. On je sve vreme sedeо za stolom, ne pomerivši se, samo je posmatrao, sedoh na njegova kolena i upitah ga da li je sve u redu, on me pomilovao rekavši da jeste. Pitao je da li me peče i da li je sa mnom sve u redu, ne pogledavši me u oči. Onda ga upitah da li se stidi, a on je odgovorio da se ne stidi, ali ja sam znala i naljutih se, sedoh u naručje njegovom prijatelju i rekoh mu da ću, ako me se stidi, otici sa drugim koji me se ne stidi. Popila sam još mnogo različitog pića i sedala na kolena njegovih prijatelja te bosa igrala na stolovima.

Prišao mi je i privukavši me sebi rekao da nisam sposobna da volim. Gledala sam u njegove usne koje su se pomerale, njegovo se lice topilo u vatri, sagorevalo je kao list papira bačen u plamen; nisam mu rekla koliko velika, ogromna ljubav tli u meni, kako u trenutku potpune jasnoće, potpune koncentrisanosti oprezno pogledam oko sebe i polako, nežno i s ljubavlju cigaretu koja dogoreva spuštam u čizmu, kako osećam blago peckanje, paljenje, toplotu, tamo dole, kako onda igram, sama palim i gasim svoje vatre, kako sam ja sama svoja vatra.

Kad sam izašla, napolju beše sve ludo otvoreno, zima beše velika i slobodna, dok je gore treperilo na hiljade vatri, a jedna se petarda, ispaljena iz strašljivca, na nebū rascvetala u veliki beli plamen.

Čizma u plamenu

Translated by Jelena Dedeić

Contact of the translator: jelena.rasic@sezampro.rs

Najpre se sećam prve vatre i onog pijanog tipa koji je iznad glave nosio veliki panj koji je dovukao iz šume, teturao se i cerekao, zatim je bacio komad drveta u plamen. Iskra se jako rasplamsala, izgledalo je kao da je iznad vatre divljao jak vетар, bilo je lepo i čarobno. Tada sam se ohrabrla i otišla do njega, sedeo je sa druge strane vatre, na klupi, sa prijateljima, pitala sam ga da pleše sa mnom, njegovi prijatelji su se kikotali i zbijali šale, kao što to momci obično čine. Celo veče sam ga posmatrala, znala sam da je on, da je onaj pravi, da moram samo da ga uzmem. Čekao me je. Bilo mi je neprnjatno, u sebi sam drhtala, iako to spolja nisam pokazivala, ali znala sam da to moram učiniti. Odvela sam ga od vatre, od prijatelja, onda smo plesali; prvo je išlo teško, zatim mi se potpuno prepustio, čak me je i vodio po onom sitnom kamenju, koje je škripalo pod našim nogama. Vratili smo se kod vatre, tamo smo pričali i zbijali šale i gledali u plamen, neka devojka je igrala tik pored nas, ljudjala se napred i nazad u ritmu kao da sa nekim vodi ljubav.

Tanke crvene žile su pulsirale u tamnom vazduhu, kiša iskri se podigla kada je neko ponovo bacio nešto u vatru. Oboje smo pili sladak liker iz flaše i iz naših usta je je jako i oštro mirisalo, nije nam smetalo dok smo se ljubili; žmurili smo i ona devojka koja se ljudjala sa flašom u ruci je žmurila i smejala se i savijala kolena.

Nekoliko nas je ostalo sve do jutra, sećam se velikog toplog kamenja oko tijajuće vatre i sitnih livadskih guštera koji su jurili ispod nje.

Zatim se sećam još onih stvari od pre, još ranije, ludo je to sa kakvom lakoćom se vraćam u prošlost, kako munjevito šmugnem tamo i nazad kao mali gušteri ispod toplog kamenja: sećam se kako sam pre par meseci poželeta dečka. Imala sam tipove, kao i sve devojke mog uzrasta, ali nijednog više nisam htela da tražim, htela sam da mi se dečko – ostvari. Uzela sam dakle list papira i na njemu napisala: visok, tamnokos, vitak, ljubazan i tako dalje, ispisala sam ceo list lepim rukopisom, onako kako najbolje znam i šta više, zamislila sam ga do svih detalja. Živo sam zamišljala kako se kreće, kako se smeje i kako govori, izmisnila

sam baš sve o njemu, onda sam tu sliku sa svim detaljima zapisala na papir, iako nisam mogla da zapišem sve. Ipak, slika je bila završena, papir i pero ne mogu znati, ali *ono* će umeti da vidi tu sliku, da je sastavi iz delića koje sam zapisala, mislila sam tada. Papir sam zlepila na zid, tamo iznad stola i ispod njega napravila mali oltarčić. Nisam bila vernik, ne onako kao što su drugi želeti, već po svolje; negde sam našla malu statuu Marije sa malim Isusom, bilo koji bog bi bio odgovarajući, mogla je to da bude i statuica Bude ili nekog drugog boga, radilo se samo o tome da moja slika nađe put, prolaz. Statuu sam postavila u ugao stola i ukrasila je cvećem, onda sam okolo raširila pregršt malih sveća i zapalila ih, tako da je moja soba treperila i poigravala u malim plamenovima. Zatim sam sklopila ruke i molila se da mi se želja ostvari.

Ako jako želiš, želja ti se ostvaruje, jer se tvoja želja pričvršćuje za strune energije, tako piše u knjigama, tako sam čitala, želja je kao trzalica koja klizi po strunama gitare i prisiljava ih da oslobode određen zvuk: zvuk koji je tvoja ostvarena želja. I to što piše u tim knjigama je istina, upravo se tako dogodilo, opet sam tamo pored prve vatre, sedim sa svojim dečkom, pijani tip nosi iznad glave veliki panj, razigrana devojka se ljulja u kolenima, rasplamsavaju se jake iskre kao da iznad vatre divlja oluja, lepo je i čarobno. Sedimo i plešemo, sedimo i plešemo, njegova usta mirišu na žestoko, slatko piće, i moja usta mirišu, gledam ga i drhtim, tu je on, moja ostvarena želja, pijemo i ljubimo se i razgovaramo do duboko u noć, sve do jutra.

I onda se sećam i nekog drugog dana, onog kada smo išli zajedno u šetnju; prošlo je nekoliko meseci posle naše prve vatre, neobičan dan je bio, vetar je duvao, rode su lebdele visoko u vazduhu i beli poljski put po kojem smo hodali bio je potopljen u visoku talasastu travu kao dugačak beli jezik po kojem su skakutale male ptice. Kosa nam je bila razbarušena, osetila sam vetar pored svog tela kao da je treće telo, držali smo se za ruke i hodali. U vazduhu se kovitlao gust dim, čuli smo pucketanje granja i lišća, primetili smo kako se dimi iz žbuna pored puta i mislili da je žbun počeo da gori sam od sebe, kao u onoj biblijskoj priči; onda smo primećili ljude koji su ostali pozadi i palili razraslo žbunje. Smejali smo se sopstvenoj gluposti. Milovala sam dugačke, vitke travke. Prolazili smo pored hrpe isečenog drveta, stavljala sam dlanove na daske, na njihove kože tople od popodnevnog sunca.

»Hajde i mi da zapalimo neku vatru«, rekla sam. Uzela sam upaljač i pokušala njime da zapalim jednu od dasaka. Napravio je smešno ozbiljan izraz lica i zabrinuto gledao naokolo. Htela sam da se igramo, ali on je bio previše ozbiljan za igru, izgledalo je kao da ne razume. Prsti su me pekli dok sam dugo držala upaljen upaljač.

»Trebao bi mi benzin da bih ovo zapalila«, rekla sam mu uz sasvim ozbiljan izraz lica. »Hajde da potražimo jednu kanticu?« Začuđeno, skoro preplašeno me je pogledao.

»Samo se šalim«, nasmejala sam se, onda smo iza gomila isečenog drveća zapalili 'džok', spušтало se veče, oblaci su se gomilali na nebu koje je bilo sasvim crveno, vetar je duvao i visoke trave su šuštale. Za trenutak mi se učinilo da on uopšte nije pored mene, tako da sam morala da ga uhvatim za ruku da bih ga osetila.

Onda smo nekoliko meseci živeli zajedno, oboje smo posećivali predavanja i radili, nikuda nismo išli, samo u šetnje u obližnju okolinu ili u bioskop u obližnji grad. Imao je svoj stan, kuvali smo i vodili ljubav i razgovarali. Bilo je lepo.

Jednog dana su opet pristigle vatre, dogodilo se ono što se moralо dogoditi.

Male sveće su gorele na stolovima u lokalу, u polutami, didžeј je puštao fomenalan house, pili smo slatka, opojna pića i plesali, ja i moji prijatelji, on i njegovi prijatelji. Pre nego što smo otišli na zabavu, rekao je da neće da ide, da bi više voleo da bude samo sa mnom, da mu je dosta takozvanih prijatelja i jalo-vih zabava i da ga je sve to već prošlo. Ali ja sam rekla da moramo da izademo, jer ljudi moraju da se druže i uspostavljaju kontakte i grade veze kao mrvati koji se onim titravim, drhtavim pipcima sve vreme zaleću jedni u druge. Tako smo ipak otišli, fino je bilo, svi smo plesali. Kada je došlo vreme koje smo svi čekali, istrčali smo napolje sa čašama u rukama i gledali vatromet. Senovite siluete su trčale po parkingu ispred lokalа i postavljale futrole raketa na tlo dok iz njih nisu izbili zaslepljujući plamenovi, rakete su se podigle u nebo, iskre su fijukale kroz hladan zimski vazduh i eksplozije su tresle stakla; čudesne svetlosne šare su se iscrtavale po tlu i proziran dim se raznosio preko parkinga; bilo je kao na početku nekog ludog novog rata. Svetlosti i senke, zviždući raketa i miris baruta su naselili naša tela kad su se na nebu rascvetale vatre.

Neki tip s prevelikom kapom i iscepanim rukavicama je tužno stajao na parkingu s pokvarenim pištoljem plašljivcem u ruci, dok su po limovima automobila puzili odsjaji plamena kao tečna magma; bilo mi ga je žao, ali sam znala da ne mogu svi da budu ostvarena želja i da tako mora biti. Kada sam prolazila pred njega, pogledala sam u njegove oči, svi ostali su gledali na drugu stranu.

Zatim smo se vratili i svi zajedno seli za sto, jeli smo, pili i pričali, bilo je veselo i bučno. S vremenom na vreme sam pogledala ka njemu, ka svome dečku, videla sam da jedva čeka da idemo, ali još nisam želela da idem. Konobarica je nam je prišla i upaljačem upalila neka žestoka pića, pili smo hladnu plavu vatrę, pili smo vatrę, piće se toplo razvlačilo po mom telu, ustala sam i otišla da plešem. Imala sam strašno dobre, sasvim tesne svetlobraon čizme, onda sam otišla prema šanku i popila još mnogo plave vatre; kada sam se vratila nazad u društvo i sela za sto, htela sam da plešem sa njim, ali nije htio, njegovo telo je bilo kao otupelo, samo je sedeо i gledao, kao da je bio napola mrtav.

Onaj tip sa prevelikom kapom i pocepanim rukavicama je ušao unutra, ušao je sa pištoljem plašljivcem u ruci, došlo je do komešanja, svi su ga gledali ispod

oka, jer on nije bio ničija ostvarena želja. Tip je pao na pod, rukavica mu je spašala sa ruke i kapa se otklizala po podu. Kada se podigao na noge, navukla sam mu rukavicu na ruku i nabila mu kapu na glavu, kao da sastavljam novog čovečuljka, dok su se drugi smeјali; onda sam ga milovala po ljutitim, tužnim očima u kojima su svetlucale sićušne vatre.

Sela sam nazad kod svog dečka, ljudi su se još smeјali čovečuljku koji je odlazio iz lokala sa plašljivcem u ruci. Onda se dogodilo, slabo se sećam, bilo je kao u snu: koprena dima me je nežno zagrlila, uvila se oko mojih nogu kao maca koja se igra, pela se i golicala me unutra po koži, po listovima. Osetila sam toplost u čizmi, pored pete, opeklo me je, činilo mi se da gorim od sve vatre koju sam popila, nešto je tinjalo u meni, vatra je žarila, skočila sam na sto i plesala sa zapaljenom čizmom kao u nekom filmu, ali sećam se samo delića, samo zaustavljene slike dolaze u moje sećanje: neko je doneo vodu i polio me po nogama, neko drugi me je izuo, mnogo smo se smeјali, sećam se prstiju koji me miluju po goloj nozi i mirisa na zagorelo, teškog i opojnog kao miris vozova koji su nekada vozili pored mog sela. Vrištala sam: »Nađite mi onog ko mi je ubacio pikavac u čizmu, nađite ga, ubijte ga«, ali moj glas je bio kao tuđ, udaljen i izvan mog tela. Čaša je tresnula na pod, mokra zvezda je polako rasla iz nje, plavi plamenovi su šmugnuli iz stakla.

Izula sam i drugu čizmu i neko vreme hodala bosa. Vratila sam se njemu, mojog ostvarenog želji. Sve vreme je sedeо za stolom i uopšte se nije ganuo, samo je posmatrao, sela sam na njegova kolena i pitala ga šta nije u redu, pomilovao me je i rekao da je sve u redu. Pitao me je da li me nešto peče i da li je sve u redu sa mnom, ne pogledavši me u oči. Onda sam ga pitala da li ga je sramota i on je rekao da ga nije sramota, ali ja sam znala i naljutila sam se, sela sam u krilo njegovom prijatelju i rekla mu da će, ako me se stidi, otići sa drugim koji me se ne stidi. Popila sam čitavu gomilu različitog pića i sedala u krila njegovih prijatelja i bosa plesala po stolovima.

Došao je do mene, privukao me sebi i rekao da nisam sposobna za ljubav. Gledala sam u njegova usta koja govore, njegovo lice se topilo u vatri, ugljenisalo se kao list papira bačen u plamen; nisam mu rekla koliko velika, koliko ogromna ljubav postoji u meni, kako u trenutku potpune jasnoće, potpune usred-sređenosti oprezno gledam naokolo, kako dogorelu cigaretu polako, nežno i sa puno ljubavi spuštam u svoju čizmu, kako osećam sitan ubod, sitni plamen, toplostu tamo dole, kako zatim plešem, sama palim i gasim svoje vatre, kako sam sama svoja vatra.

Kada sam izšla, napolju je sve bilo do ludosti otvoreno, zima je bila velika i slobodna i gore je drhtalo hiljade plamenova i neka petarda ispaljena iz plašljivca se na nebu rascvetala u jedinstveni beli plamen.

List of Translators

BARBARA ANDERLIČ (Slovenia/Germany)

Barbara Anderlič studied Translation Studies (DE/EN/ES/SL) in Graz, Austria. She has worked on numerous theatre productions, including the Shanghai International Contemporary Theatre Festival and "steirischer herbst". In 2014 she was invited to the Wiesbaden Theaterbiennale, where she translated an excerpt from Simona Semenič's *1981* into German. Later that year she received the exil-DramatikerInnenpreis for her play *Von Schablonen und Romanfiguren*, in which minor characters from Ernest Hemingway's

A Farewell to Arms take centre stage. An excerpt of the play was published in the anthology *exil-Preis 2014*. In 2015 she participated in Transfert Théâtral in Avignon and won the ITI Global Playwriting Competition with her play *A Continental Divide*. That same year her short monologue *Kleingeld* was staged in Vienna. Recently she was part of *Theater ist endlich ist Theater* at Studio Ι in Berlin. At festivals she has interpreted for several Slovenian authors, including Andrej E. Skubic and Miha Mazzini.

Contact: barbaraanderlic@mailbox.org

GERGELY BAKONYI (Hungary)

Born in 1984 in Budapest, Hungary, he graduated in Hungarian Philology and Pedagogy, later in Slovenian Philology, from the Faculty of Philology at the Eötvös Loránd University in Budapest. He has continued his research at the doctoral level, his research focus being on genres in Slovenian literature of the 19th century (the subject of his doctoral thesis); he also publishes reviews about contemporary literature, paying particular

attention to the great epic genres in verse. He has worked as a proofreader for several publishers. Since 2010 he has been publishing translations from Slovenian into Hungarian, and his translations include texts by Milan Jesih, Vlado Kreslin, Katarina Marinčič, Primož Čučnik and the Freising manuscripts (*Brižinski spomeniki*). He has led seminars at his university and moderated literary events with authors from Slovenia.

Contact: gergelybakonyi@yahoo.com

DRAGANA BOJANIĆ TIJARDOVIĆ (Serbia)

Born in 1957 in Feketić, Vojvodina, Serbia. She finished elementary and secondary school in Koper, Slovenia. She graduated in Philosophy and Serbo-Croatian Language and Literature at the Faculty of Arts, University of Ljubljana. Between 1982 and 1992 she worked as a Slovenian language translator at the Slovenian editorial board of the Translation Service of the Federal Authorities in Belgrade. Since 1993 she has been a court translator and interpreter for Slovenian in Belgrade. She has translated numerous theoretical and literary texts into Serbian, by such authors as Tomaž Šalamun, Peter Semolič, Uroš Zupan, Taja Kramberger, Brane Mozetič, Berta Bojetu, Dane Zajc, Lado Kralj, Aleš Debeljak, and Maruša Krese; as well, she has translated, into Slovenian, texts by

David Albahari, Stevan Raičković, Radmila Lazić, Saša Jelenković, Ivana Milankova, Enes Halilović, and Dragan Velikić, publishing in literary magazines and journals in Slovenia, Serbia, Montenegro, and Bosnia and Herzegovina. Radio broadcasts of her translations have appeared on the national Radio Slovenia. She has translated Goran Vojnović's novel *Jugoslavija, moja dežela* (2012), Aldo Milohnić's theoretical book *Teorije sodobnega gledališča in performansa* (*Teorije savremenog teatra i performansa*, 2013), Miha Mazzini's novel *Izbrisana* (2015), Maruša Krese's novel *Da me je strah? (Da li se plašim?)*, (2016) into Serbian, and Dragan Velikić's novel *Bonavia* (2014) into Slovenian. She is a member of the Association of Literary Translators of Serbia.

Contact: d.b.t@sbb.rs

JELENA DEDEIĆ (Serbia)

Born in Belgrade, Serbia in 1975. B.A. in Serbian Language and Literature and General Linguistics from the Faculty of Philology in Belgrade, Serbia. She has taught Serbian in elementary school, worked at daily newspapers as a proof-reader, and worked as a translator for numerous companies. Since 2000 she has been translating, from Slovenian into Serbian, professional documentation on diverse topics, among them, economics, law, pharmacy, accounting and insurance

for the companies Triglav and Krka; on psychology and pedagogy for the publisher Psihopolis; as well as diplomatic correspondence and documents for the Embassy of the Republic of Slovenia in Belgrade. Since 2008 she has been translating professional publications for Faculty of Applied Business and Social Studies DOBA. She has also been proofreading books and articles, perfecting her story-writing skills and teaching story-writing to students.

Contact: jelena.rasic@sezampro.rs

OLIVIA HELLEWELL (UK)

Olivia Hellewell is a literary translator and doctoral researcher at the University of Nottingham, UK. Her PhD research examines socio-cultural functions of literary translation in Slovenia since 1991. She gained a Master's degree in Translation Studies with Slovenian in 2013 and during the same year was awarded the Rado L. Lenček prize by the Society for Slovenian Studies for her essay on

translating the poetry of Dane Zajc. Her previously translated works include the novel *None Like Her* by Jela Krečič, published in 2016 by Istros Books and Peter Owen Publishers, and a selection of short stories, poems and literary extracts including the prize-winning *Dry Season* by Gabriela Babnik for the European Commission's EU Prize for Literature.

Contact: o.f.hellewell@gmail.com

GABIJA KIAUŠAITĖ (Lithuania)

Born in 1989 in Panevėžys, she graduated in Lithuanian and Foreign (Slovenian) Language at Vilnius University, with her studies including one year at the Faculty of Arts in Ljubljana. In her undergraduate thesis work, she analysed the sociolinguistic perception of dialects in Lithuania and Slovenia; it included 177 respondents from both countries. Her findings were later published as a scientific article. In 2015 she received a Master's degree in Sociology – Management of Organisations, Human Resources and Knowledge at the

Faculty of Social Sciences at the University of Ljubljana. Her first translated book, namely Jana Bauer's *Groznovilca v hudi hosti*, received an award for being the best-translated children's book of the year in 2015. She is a freelance translator and also actively participates in the promotion of Slovenia in Lithuania, interpreting and translating at various events. In 2016 she became a member of the International Board on Books for Young People (IBBY).

Contact: gabija.kiausaite@gmail.com

INESA KURYAN (Belarusija)

Born in 1964 in Belarus, Inesa Kuryan graduated from the Faculty of Arts at the Belarusian State University in Minsk. After university she worked as a translator from Polish, and from 1989 to 2000 she was employed as a researcher and lecturer at the University in Minsk, where she also taught Slovenian. In 1999 she received her PhD in Slavic Studies. Between 2000 and 2008 she was a researcher at the National Academy of Sciences of Belarus, from 2008 to 2010 she was in charge of Polish Studies at a private university, and since 2010 she has been the director of the "Studia-Movia"

language and cultural centre, where she teaches Slovenian. Since 2012 she has been running the "Literary Translation Laboratory," a project aimed at young translators. She has translated a number of authors into Belarusian, among them: Andrej Blatnik, Berita Bojetu, Aleš Čar, Aleš Debeljak, Milan Dekleva, Drago Jančar, Kajetan Kovič, Svetlana Makarovič, France Prešeren, Andrej Skubic, Tomaž Šalamun, Suzana Tratnik, Erika Vovk, and Dane Zajc. For many years she worked as a member of advisory panel for Vilenica International Literary Festival.

Contact: plucha@mail.ru

ANDREA LESKOVEC (Germany/Slovenia)

Born in Germany in 1969, she has been living in Slovenia since 1989. She studied German and Comparative Literature at the Faculty of Arts in Ljubljana, where she graduated in 1999. Since 2002 she has been employed as an associate professor at the Department of Translation of the

Faculty of Arts in Ljubljana. Since 1995 she has been translating works from Slovenian into German. Recently she has translated a book of reportages by Boštjan Videmšek titled *Na begu. Moderni eksodus 2005–2016 (Auf der Flucht. Moderner Exodus ins gelobte Land)*, KLAK Verlag, 2016).

Contact: aleskovec@web.de

DARKO SPASOV (Macedonia)

Born in 1976 in Macedonia, he graduated from the Faculty of Philology at the Ss. Cyril and Methodius University of Skopje and obtained an MA degree in Theatre Arts at the ESRA Skopje. He translates works from Slovenian, Russian and English. He has regularly collaborated with the following publishers: Mladinska knjiga, Miš, Nick Hern Books, Magor, Goten, Polatski. He has translated an assortment of contemporary Slovenian dramatic texts

(Tina Kosi, Matjaž Zupančič, Dragica Potočnjak, Saša Pavček) and works by several Slovenian authors, such as Andrej Rozman-Roza, Drago Jančar, Fran Milčinski, Ela Peroci, Svetlana Makarovič, France Balantič, Barbara Hanuš, Nika Maj, Peter Rezman, Cvetka Bevc, Maruša Krese, Tadej Golob, France Bevk, and Josip Vandot. He works as a dramaturg at Teatar Komedija in Skopje.

Webpage: www.polatski.mk
Contact: polatski@gmail.com

NADEŽDA STARIKOVA (Russia)

Born in 1962 in Moscow, she has a PhD. Since graduating from Moscow State University Lomonosov she has worked at the Institute of Slavic Studies (Russian Academy of Sciences) as a director of the Department and as a professor of Slovenian literature at the Department of Slavic Philology (Moscow State University Lomonosov). She has authored the following books: *The Slovenian historical novel of the 1920s–1930s. Typology. Genealogy. Poetics* (2006), *Slovenian literature from the origins to the boundary of the 20th century* (2010), *Slovenian literature of the 20th century* (2014). As a translator she

has participated in the following projects: *Slovenia. The Path to Independence* (2001), *Literary Express* (2001), *Contemporary Slovenian Prose, Poetry, and Drama* (Litteræ Slovenicæ, Slovene Writers' Association 2001) and others. Her published translations in Russian encompass works by Aleš Steger, Aleš Čar, Esad Babačić, Andrej Blatnik, Dušan Jovanović, Evald Flisar, Drago Jančar, Maruša Krese, Mojca Kumerdej, and Maks Kubo. In 2010 she was honoured with the Tone-Pretnar-Award for ambassadors of the Slovenian language and literature abroad.

Contact: nstarikova@mail.ru

Co-financing Publications of Slovenian Authors in Foreign Languages

Slovenian Book Agency (JAK)

Founded in 2009, the Slovenian Book Agency (JAK) is a government institution that deals with all actors in the book publishing chain, from authors to publishers and readers.

Translator Subsidies for the Translation of Slovenian Authors

The main form of international promotion is the co-financing of translations from Slovenian into other languages. JAK annually publishes a call for applications for co-financing translations of Slovenian authors' books into other languages, including adult fiction, children's and young adult fiction, and essayistic and critical

works on culture and the humanities, theatrical plays and comics. Applicants can be publishing houses, theatres, and individual translators. In each case, a contract is concluded with the translator, and therefore all funding goes directly to him or her. The subsidy covers up to 100% of the translation costs. Grants cannot be awarded retroactively.

Translation and Publication of Books by Slovenian Authors into German

Since Slovenia is a candidate "Guest of Honour" country at the Frankfurt Book Fair, the Slovenian Book Agency launched a new Call for Proposals for the transla-

tion and publication of books by Slovenian authors in the German language, eligible costs being

- Translation costs SI-DE
- Editing;
- Production costs, such as cover design and book setting;
- Printing costs;
- E-book production/ePub conversion costs;
- Promotional, book-seller and marketing activities.

Eligible applicants are legal persons (publishers) which have their legal seat in Austria, Germany or Switzerland. Applications are accepted once a year. For

more information about the call, please contact Ms Renata Zamida:

Renata.Zamida@jakrs.si

Mobility Grants for Slovenian Authors
The call for applications is published once a year. The applicant must be a Slovenian author who has been invited to a literary event abroad. The application must be enclosed with the invitation and the program of the event. The subsidy covers up to 100% of eligible travel expenses.

Contact

Javna agencija za knjigo Republike Slovenije / Slovenian Book Agency

Metelkova 2b, 1000 Ljubljana, Slovenia

Phone: +386 1 369 58 20

Fax: +386 1 369 58 30

Email: gp.jakrs@jakrs.si

Webpage: www.jakrs.si/en/

Trubar Foundation

The Trubar Foundation is a joint venture of the Slovene Writers' Association, Slovenian PEN and the Centre for Slovenian Literature. The aim of the Trubar Foundation is to subsidize publications of Slovenian literature in translation.

Printing Subsidies for Foreign Publishers

Foreign publishers can apply for subsidies to publish unpublished translations of Slovenian authors into their native languages. The Trubar Foundation contributes up to 50% of printing costs. It does

not subsidize translation. Priority is given to the works of living authors who are already established in Slovenia. However, the Board will consider applications for works of fiction, poetry, drama, or literary essays, as long as they were originally written in Slovenian. The Board consists of seven equal members, including the Presidents of the Slovene Writers' Association and Slovenian PEN. They convene at least twice a year, usually in March and October. Therefore, applications received by the end of February and the end of September will be considered.

Contact

Društvo slovenskih pisateljev / Slovene Writers' Association
Tomšičeva 12, 1000 Ljubljana, Slovenia
Phone: +386 1 251 41 44
Email: dsp@drustvo-dsp.si
Webpage: www.drustvo-dsp.si/en/

TRADUKI

TRADUKI is a European network for literature and books which involves Albania, Austria, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Germany, Kosovo, Liechtenstein, Macedonia, Montenegro, Romania, Serbia, Slovenia and Switzerland. The exchange between the participants is to be advanced through a translation program for fiction, the humanities as well as books for children and young adults. The program gives a special focus to the translators – that is, to those whose work as important cultural mediators has given the project its name. Meetings of authors, translators, publishers, librarians, critics and scientists strengthen the

exchange of information and foster the cooperation.

TRADUKI supports translations from German into Albanian, Bosnian, Bulgarian, Croatian, Macedonian, Montenegrin, Romanian, Serbian and Slovenian, from these languages into German, as well as translations within these languages. You can apply with works from the 20th and 21st centuries. We support fiction, non-fiction and children's and youth literature.

TRADUKI covers the costs of the license fees and translation. Application dates are twice a year (in February and September).

Contact

S. Fischer Stiftung, Neue Grünstraße 17, D-10179 Berlin

Phone: +49 30 847 1211 21

Fax: +49 30 847 1211 19

Email: geschaefsstelle@traduki.eu

Webpage: <http://english.traduki.eu/>

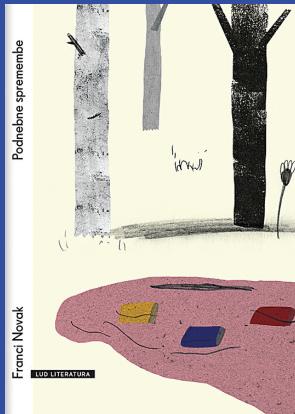
FRANCI NOVAK

Climate Changes

Short stories

Sample translation

- | Belarusian
- | English
- | German
- | Hungarian
- | Lithuanian
- | Macedonian
- | Russian
- | Serbian

JAK
**SLOVENIAN
BOOK
AGENCY**

Slovenian Book Agency, Metelkova 2b,
1000 Ljubljana, Slovenia
T +386 1 369 58 20 F +386 1 369 58 30
E gp.jakrs@jakrs.si W www.jakrs.si

ISBN 978-961-94184-1-3

9 789619 418413